No 2704 Vrijdag 24 December 1936 52ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elke Vrijdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Past. S. Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elke regel meer 10 cts.

Als het einde nadert...

Het hoe langer dunner wordende blokje van de scheurkalender wijst er ons op, dat het Einde nabij is.

Trouwens, ook zonder dit wisten we het al wel.

Immers, de nog zo heel kort geleden overal klinkende kinderliedjes van den „goe-heiligen-man", welke wij ouderen misschien zelf nog wel hebben meegezongen, al kenden we dan ook niet meer precies de juiste woorden, waren die eigenlijk al niet min of meer een inleiding tot het Einde, dat komen gaat?...

Alle eeuwen door heeft deze gebeurtenis zich met een juiste preciesheid op de seconde àf voltrokken en hebben we gehoord de als het ware vreugdevolle klanken der jubelende klokken, welke de ganse wereld over verkondigden, dat het Nieuwe Jaar was aangebroken, dat het Begin er was, het Begin, waarvan we wisten, dat dit tevens ook weer was een inluiding van het Einde.

We moesten er, goed beschouwd, al helemaal aan gewoon zijn en het niet eens meer bemerken.

We hebben het immers heel ons leven door meegemaakt?

En toch, hoe eigen we ook zijn geraakt met deze steeds weer terugkerende gebeurtenis, aan deze donkere, zo nauw met het Einde verbonden, laatste jaardagen kunnen we eigenlijk zo heel moeielijk wennen; ja, zullen we, hoe oud we ook worden, wel nooit wennen, omdat ze, hoe ze ook ieder jaar precies op elkaar lijken, toch altijd weer iets anders zijn.

Straks, kort vóór het Einde daar is, zal weer voor ons aanbreken die blijde dag van Licht, waarop opnieuw over het ganse aardrijk zal verkondigd worden die heerlijke, al-oude boodschap van „Vrede op aarde". Ook dit is, vanaf onze geboorte, steeds weer met een onfeilbare regelmaat teruggekomen en ook hieraan kunnen we maar niet geheel en al wennen, althans niet zó, dat we er aan voorbijgaan, als iets, dat vanzelf spreekt: zullen we ook nooit aan wennen, omdat die eeuwen-oude boodschap ons ieder jaar weer anders in de oren klinkt en het is, alsof er iedere keer iets nieuws, iets schoners in te beluisteren valt, dat we er voorheen niet in vermochten te ontdekken.

De dagen vóór Kerstmis, die altijd zo iets blij met zich brengen, hebben ons steeds zo heel veel te zeggen...

Het is alsof ze ons dwingen, terug te zien op wat achter ons ligt, alsof al de gedachten aan dat, wat in het afgelopen jaar over ons heenging, zich opstapelen tot één machtige berg, waar we maar niet over heen kunnen komen.

En zo spoedig zijn we dan geneigd om het mooie, het gelukkige, dat het afgelopen jaar ons bracht, te vergeten, althans weinig te waarderen, terwijl we ons maar niet kunnen losmaken van al de teleurstellingen, van al de zorgen, van al het leed, dat ons trof in het jaar, dat voorbij ging.

Maar naast al dat verdriet en al die zorgen, welke ons werden gebracht, denken we ook vol zelfbeschuldiging aan al die fouten en zonden en tekortkomingen, welke we zèlf begingen en het wordt ons angstig te moede, dat het einde al zo spoedig nadert, het Einde, dat we nu zo dolgraag zouden willen uitstellen, om nog goed te maken, wat we verkeerd deden.

Als we ons dan herinneren, alles wat we ons aan het Begin hadden voorgenomen, dan vragen we ons af: „wat hebben we er van gemaakt?"

En we durven onszelf daarop geen antwoord geven.

Maar als we eens de moed hadden, die vraag wel te beantwoorden, zouden velen onzer zich daarover dan niet diep schamen en beseffen, hoe zwak en klein we toch eigenlijk zijn?

Maar als een heerlijke uitkomst verschijnt dan voor ons, door die diepe duisternis heen, dat heerlijke Licht, dat we al zo lang niet meer hadden gezien of wellicht niet meer wilden zien, dat Gouden Licht van Bethlehem, dat ons wijst op de komst van Hem, Die voor ons wilde geboren worden, om ons bij te staan in al onze zorgen en droefheid.

Dan kan dat Licht ook voor ons worden een verlossing van al onze somberheid, als we maar diep in ons opnemen de betekenis van „Vrede der mensen van goeden wille"...

Van goede wil.

Dat was het, wat we te kort kwamen; het voornemen was er wel, maar de goede wil ontbrak zo heel vaak. Vandaar die on-vrede, vandaar al die sombere gedachten, omdat veel, wat ons overkwam, dikwijls geheel aan ons zelf was te wijten!

En als we dan straks, in de Kerstnacht, Hem gaan aanbidden, en eren, en dankzeggen, zullen we met een oprecht berouw hem tevens voortaan beloven, voortaan „van goeden wille" te zijn.

En in die allerlaatste dagen, die ons nog scheiden van het Nieuwe Jaar zal het dan ook intenser tot ons doordringen, ja, zal het ons een zalige troost zijn, dat wàt het voorbijgegane jaar ons ook bracht, voor ons toch altijd zal blijven schijnen die wonderschone Gouden Ster, welke ons een eeuwigdurend teken zal zijn van Gods Liefde, een Liefde zó onbegrijpelijk groot, dat Hij zelfs ons Zijn énigste Zoon wilde schenken, opdat we nooit, maar dan ook nooit meer, alleen zouden staan in dit moeilijke leven.

Dit is een heerlijke zekerheid, die in de Kerstdagen opnieuw tot ons doordringt en ons kracht schenkt om met moed en blijde hoop het Begin te aanvaarden.

Er is een Kindje geboren.
Hier is de wijsheid ongeacht:
Hier geldt geen adel, staet noch pracht,
De hemel heeft het kleen verkoren.
Al wie door ootmoed wordt herboren.
Die is van 't hemelsche geslacht.
(Vondel)

De betrekkingen tussen Nederland en 't Vaticaan

Onlangs heeft Mgr. Paolo Giobbe, eertijds nuntius te Bogota (Columbia) en titulair-aartsbisschop van Ptolemais als door den Paus benoemd internuntius te 's-Gravenhage zijn geloofsbrieven overhandigd aan Hare Majesteit de Koningin. Deze benoeming biedt gerede aanleiding tot enige mededelingen omtrent de betrekkingen tussen Nederland en het Vaticaan.

Na het herstel van Nederlands onafhankelijkheid in 1813, zond koning Willem I, ridder Reinhold als eerste gezant naar het Vaticaan. In ons land had nog geen scheiding tussen Kerk en Staat plaats gevonden en de paus was toen ook nog koning van de Kerkelijke Staat. De bedoeling van dit Nederlandse Gezantschap te Rome was, te komen tot een regeling van de kerkelijke aangelegenheden der Nederlandse Katholieken.

De onderhandelingen daarover werden aanvankelijk uitsluitend te Rome gevoerd, doch in 1823 benoemde de paus Mgr. Ignatius Nassalli, nuntius te Bern, tot buitengewoon vertegenwoordiger bij ons Hof, teneinde de onderhandelingen rechtstreeks met Nederland te kunnen voeren. Zonder zijn pogingen met succes bekroond te hebben gezien, verliet Mgr. Nasalli in 1824 Nederland weer.

Hij werd niet onmiddellijk vervangen. De Nederlandse gezant, ridder Reinhold, werd in 1826 teruggeroepen en opgevolgd door A. Ph. F. G. graaf de Visser de Celles, die het genoegen smaakte in 1827 een Concordaat tussen koning Willem I en den pauselijken Stoel tot stand te brengen. In 1829 verliet hij Rome, om zijn plaats te zien innemen door August graaf van Liederkerke-Beaufort.

In datzelfde jaar, 1829, richtte de paus bij het Hof der Nederlanden de thans nog bestaande internuntiatuur op, bij de benoeming van Mgr. Franciscus Capaccini, die tot speciale taak ontving de uitvoering van het in 1827 gesloten Concordaat te bevorderen en te regelen.

De moeilijkheden in de Zuidelijke provincies belemmerden de uitvoering van dit plan echter en Capaccini verliet reeds in 1831 Den Haag.

De internuntius bleef intussen tot 1841 als zaakgelastigde, waargenomen door Mgr. Antonius Antonucci. In dat jaar kwam Mgr. Capaccini wederom in Nederland terug met het oogmerk de in 1829 mislukte pogingen tot uitvoering van het Concordaat van 1827 te hervatten. De Nederlandse Regering was ook toen echter nog niet tot uitvoering bereid en nog in hetzelfde jaar ging Capaccini naar Rome terug.

Weer vertrouwde hij de belangen der internuntiatuur toe aan zijn secretaris, in dit geval Mgr. Innocentius Ferrieri, die tot 1847 op deze post bleef. Het interim werd daarna waargenomen door den Nederlandsen bisschop Mgr. Joannes Zwijsen, die zich in die functie vooral beijverde voor de oplossing van het gerezen geschil omtrent de kerkelijke zaken in het groothertogdom Luxemburg.

Na de internuntiatuur gedurende een jaar te hebben waargenomen werd Zwijsen vervangen door Mgr. Carolus Belgrado, die in 1848 door paus Pius IX tot internuntius aan het Nederlandse Hof benoemd werd.

Gedurende diens missie, had, in 1583, het herstel der kerkelijke hierarchie in ons land plaats.

Een geschil hieromtrent, van hoofdzakelijk formele aard, tussen de Nederlandse Regering en de H. Stoel, was oorzaak, dat den Nederlandsen gezant graaf van Liede-kerke door de regering gelast werd de Eeuwige Stad te verlaten terwijl aan mr. L. A. Lightenvelt in bijzondere zending opdracht gegeven werd in Rome de zaken te gaan recht zetten.

Naar toen verluidde, was deze zending van Lightenvelt slechts als middel bedoeld geweest om hem, die tot dan toe met de portefeuille van het Departement van R.K. Eerdienst belast geweest, ons land te doen verlaten onder aannemelijk motief, teneinde hem niet belemmerend te doen optreden bij de openbare behandeling van de Wet op de Kerkgenootschappen, die in 1853, tot bevrediging van gedurende de Aprilbeweging verontruste gemoederen van vele niet-katholieken, door minister F. A. van Hall bij de Tweede Kamer was ingediend.

Van Liedekerk bleef intussen Nederlands gezant te Rome tot 1856 in welk jaar hij werd vervangen door Louis F. graaf de Paul du Chastel de la Howarderie. In het vorige jaar, 1855, was door den paus in de plaats van Mgr. Belgrado met de Nederlandse internuntiatuur belast Mgr. Vecchiotti, die tot 1863 bleef en achtereenvolgens vervangen werd door Mgr. Oreglia di San Stefano (1863—1866); Mgr. Cattani (1866—1868) en Mgr. Bianchi (1868—1874).

Nadat in 1871 de paus de wereldlijke macht verloren had, wijl zijn Staten waren ingelijfd bij het Italiaanse Rijk, werd de Nederlandse gezant bij het Hof van Rome teruggeroepen. Aanleiding daartoe was geweest het op 17 November 1871 in de Tweede Kamer met 39 tegen 33 stemmen aangenomen amendement-Dumbar, tot vermindering van de begroting van Buitenlandse Zaken met de post, welke voor de Nederlandse vertegenwoordiger bij het Vaticaan daarop was uitgetrokken.

Voor den paus was dit geen aanleiding ook zijn vertegenwoordiger terug te roepen. Mgr. Bianchi bleef tot 1874 en werd achtereenvolgens vervangen door Mgr. Capri (1874—1879); Mgr. Panici (1879—1882); Mgr. Spolverini (1882—1887); Mgr. Rinaldini (1887—1893); Mgr. Lorenzelli (1893—1896); Mgr. Tarnassi (1896—1902).

Na de dood van dezen laatste, benoemde de paus geen nieuwe internuntius, doch continueerde het interim van Mgr. Giovannini, die reeds sedert 1899 als zaakgelastigde was opgetreden. Hij verliet in 1910 den Haag en werd als zaakgelastigde ad interim opgevolgd door Mgr. Gualteri, die echter reeds in 1911 zijn taak als geëindigd kon beschouwen door de benoeming in dat jaar van Mgr. Tacci, tot internuntius bij het Nederlandse Hof.

Tijdens de zending van Mgr. Tacci werd, in het oorlogsjaar 1915, door de Nederlandse regering mr. L. H. W. Regout, oud-minister van Waterstaat, als buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister in tijdelijke zending naar Rome gezonden. Enkele maanden na zijn benoeming overleed mr. Regout te Rome en werd opgevolgd door Jhr. mr. O. F. A. M. van Nispen te Sevenaer.

In 1921 werd de tijdelijke zending veranderd in een vaste zending en daarmede was dus het in 1871 opgeheven gezantschap van Nederland bij den paus wederom hersteld.

Doch slechts voor enkele jaren, want in 1925 werd in de Tweede Kamer het amendement van ds Kersten en ds Zandt, tot opheffing van de Legatie bij de H. Stoel te Rome, met 52 tegen 42 stemmen aangenomen, wat tot gevolg had, dat jhr. van Nispen tot Sevenaer werd teruggeroepen.

Mgr. Tacci was inmiddels in 1916 reeds als pauselijk internuntius bij het Nederlandse Hof vervangen door Mgr. Achille Locatelli, die tot 1918 bleef. Zijn opvolgers waren Mgr. Sebastiano Nicotra (1918—1921); Roberto Vincentini (1921—1922); Cesare Orsenigo (1922—1925); Lorenso Schioppa (1925—1935) en den thans benoemden Mgr. Paolo Giobbe

Volgens de bepalingen van het Kerkelijk Wetboek (canon 267) behoort tot de gewone taak van de gezanten, die met de titel van nuntius of internuntius gezonden worden, het onderhouden van de betrekkingen tussen de Apostolische Stoel en de burgerlijke Regeringen, bij welke zij vast geaccrediteerd zijn, volgens de door de H. Stoel vastgestelde regels, en het houden van toezicht op de staat der Kerken in het aangewezen gebied.

De internuntii bij het Nederlandse Hof vestigen zich sedert 1893 in het gebouw aan het Bezuidenhout 93, dat tot dit doel door de Nederlandse katholieken werd aangekocht en dat beheerd wordt door de zogenaamde „Leo-Stichting", in welker Raad van bestuur een aantal vooraanstaande Nederlandse katholieken zitting hebben.

De Deviezenprocessen in Duitsland.

We hebben enkele weken geleden reeds een citaat aangehaald van Prof. Taverne, raadsheer in de Hoge Raad der Nederlanden, waarin deze jurist zijn veroordeling uitsprak over de toegepaste straffen in de deviezenprocessen tegen de Duitse priesters en kloosterlingen.

Langzamerhand echter blijkt het meer en meer, dat het Duits Nationaal Socialisme van deze processen een ware hetze maakt tegen de Katholieke Kerk.

Reeds onder een vorig regiem, onder Rijkskanselier Brüning werd de eerste deviezenwet in Duitsland ingevoerd en jarenlang tot op heden toe hebben er talrijke processen plaats tegen particulieren zowel als bankinstellingen, over millioenen kapitalen, waar de wereld niets van hoort. Maar de processen der priesters en kloosterlingen worden door het „Deutsche Nachrichten büro de wereld ingeseind, zodat men werkelijk de indruk heeft, dat alleen door katholieke geestelijken, deze wetten worden overtreden.

Onlangs heeft in de „Reichpost" een „kerkvorst die Duitschland lief heeft en voor zijn groote toekomst in Europa dagelijks bidt en zorgt", met een opmerkelijke objectiviteit deze tere en penible kwestie behandeld in vier paragrafen over de methoden en manieren, over de processen, over de omstandigheden en de achtergronden.

Ook deze Kerkvorst geeft toe, dat er van de zijde der veroordeelden, practijken zijn uitgekomen, welke objectief niet meer solied te noemen zijn, maar om over de zedelijk subjectieve schuld te kunnen oordelen, zou men heel wat meer détails moeten kennen.

Deze Kerkvorst ziet dan ook in deze deviezenprocessen geen andere bedoeling dan deze, dat de staat het kerkelijk kapitaal in handen krijgen wil, gelijk het thans bij de Protestanten reeds is geschied.

Maar ook juridisch schijnen deze processen behandeld te worden in een geest van summum jus, summa injuria.

Er bestond in Duitsland een wet, die strafvrijheid verleende aan allen die hun deviezenvergrijpen vóór de 17de October 1934 begaan, eerlijk aan de overheid opbiechtten.

Vrijwel alle kloosters hebben van deze laatste wet gebruik gemaakt en toch volgden de veroordelingen.

Voor deze uitzondering tegenover de kloosters gaf men dan als reden op, dat men het bewijsmateriaal niet vertrouwde: of wel men nam aan, dat, zij ofwel niet alles hadden aangegeven ofwel na de amnestie-datum hun overtredingen nog hadden voltooid of voortgezet — en daarom **beschouwde men hun hele opgave als ongeldig.**

Deze hoogst eigenaardige interpretatie van de wet — die van de zijde der verdediging steeds werd aangevallen — is thans **zelfs officieel gelogenstraft.**

In het weekblad „Deutsche Justiz", het „Amtliche Blatt der Rechtspflege", uitgegeven door den minister van justitie dr. Franz Gürtner schreef dr. Hans Hartenstein, Oberregierungsrat im Reichswirtschaftsministerium" op 5 Oct. j.l. een artikel over enkele twijfelachtige toepassingen van het „Volksverratsgesetz" waardoor ook het smokkelen van deviezen wordt getroffen. Als men nu weet, dat deze dr. Hans Hartenstein op wiens departement de bedoelde wet werd voorbereid, haar meest bevoegde interpretator in het Duitse Rijk is, dat een artikel als dit zoveel is als een memorie van toelichting in ons land, dan begrijpt men van hoeveel gewicht zijn uiteenzettingen kunnen zijn voor de gang der kloosterprocessen.

Maar ze zullen het niet zijn: omdat niet meer het recht de hoofdtoon voert in de deviezenprocessen, maar de antikatholieke hetze.

Een verder bewijs hiervoor vonden we in twee artikelen van het Oostenrijks Weekblad „Katholisches Leben".

Deze artikelen werden ingeleid met de belangrijke mededeling vanwege de redactie, dat ze afkomstig zijn van een hooggeplaatst Duits geestelijke en vóór hun publicatie door de Romeinse instanties werden ingezien.

Schrijver laat aan zijn betoog o.m. de opmerking voorafgaan, dat de morele verhouding van de burgers tot de Staat in Duitsland niet weinig beïnvloed wordt door het niet te loochenen feit, dat de verhouding tussen de Staat en de N. S. D. A. P. nog steeds niet opgehelderd is. Nog niet lang geleden heeft Rijksminister Dr. Rust dit openlijk erkend. De financiële toestand is er critiek en Dr. Schacht's financiële methoden hebben er allerminst toe bijgedragen, een **gezonde morele opvatting aan te kweken.**

Toen, door plotseling veranderde tijdsomstandigheden, de waarde der leningen **terugliep en de obligaties dikwijls tegen** véél geringere prijs weer teruggenomen konden worden, ontstond er in Duitsland als het ware een wedstrijd om de leningen tegen lagere koers te liquideren. Zowel het Rijk, als de steden, de industrie en de landbouw deden hier aan mee. Waar men zichzelf niet redden kon, hielp de Staat. Wat bleef de katholieke orden en congregaties anders over, dan toen te handelen als iedereen? Maar terwijl anderen het nodige geld voorschoten en een speciale toestemming kregen, ontvingen de katholieke Orden en Congregaties geen van beide. En toen eindelijk ook voor hen, op veler aandringen, de mogelijkheden ener lening zich voordeed, werd de vereiste toestemming van zulke eigenaardige voorwaarden afhankelijk gesteld, dat terugkoop practisch een nieuw verlies werd, indien men zich aan de bepalingen hield van die 30 wetten en 200 verordeningen...

De geestelijken en kloosterlingen, die de amortisatie van buitenlandse schulden, of de betalingen der rente mogelijk wilden maken, hebben dan ook geenszins tegen de geest der deviezenwetten gehandeld. Wel hebben dat echter de deviezen-instanties van het Derde Rijk gedaan, die hun de deviezen tot dat doel niet toestonden. Daaruit volgt, dat de veroordeelden de Staat dan ook niet benadeeld hebben, het geen schr. uitvoerig betoogt. De wijze, waarop men tegenwoordig in het Derde Rijk algemeen bekendstaande belasting ontduikers van andere kringen toespreekt, verschilt essentieel van de toon, die men tegen de zgn. schuldige kloosterlingen, — waaronder een bisschop en verschillende oude vrouwen, — aanslaat. Zo heeft nog onlangs staatssecretaris Reinhardt verklaard, dat 80 pCt. van de Duitse industriëlen hun boeken niet in orde hebben en belastingontduikers zijn. De som, waarover het hier gaat, beloopt enige honderden millioenen. Hier geen beschuldiging van „hoogverraad!", als tegen de Zusters. Hier ook géén Gestapo-invallen en sensationele processen! Hier géén grove, beschimpende en onware artikelen in de Nazi-pers, als in de Völkischer Beobachter"!...

Er zal weldra een soort Witboek verschijnen met openbaarmaking van alle, voor zover bekende, bijzonderheden van deze ware Nazi-kloostervervolging.

Men heeft er bij de Nazi's zelfs niet tegen op gezien, ondanks protest der eigenaars, om van priesters en kloosterlingen geheime, persoonlijke stukken te stelen, die met het Biechtgeheim in betrekking stonden en met deviezen dan ook niets te maken hadden. Met gefingeerde telefoongesprekken werden kloosteroversten uit het buitenland gelokt. Dat het vaak méér om de kloosterlingen, dan om de deviezen-zaak ging, blijkt uit het feit, dat men te Berlijn twee uur lang een zitting onderbrak, enkel om een zuster haar klooster-habijt te doen aantrekken, teneinde haar dáárin, als kloosterlinge te kunnen veroordelen!

Men wil aan het Duitse volk de Staatsvijandelijkheid der Kerk bewijzen, maar... feitelijk bewijst men de vijandelijkheid der Nazi-rechters ten opzichte van de Kerk!

De nationaal-socialistische leiders, die achter de Nazi-rechtspraak staan, hebben echter in het buitenland hun bankrekeningen, waarvan het grote publiek in Duitsland niet weet! En hoe werden de gelden voor de Nat. soc. propaganda in Oostenrijk met de deviezen-instanties verrekend? vraagt de Duitse schrijver. Doch hij eindigt zijn art. aldus:

„Wij kunnen pas dán zwijgen, als men zich over de onschuldige slachtoffers, die nog steeds talrijk in de gevangenis zitten, ontfermt. Indien menselijke gevoelens en moraal hier niet baten, blijft weinig ander over, dan de taal van zekere buitenlandse bankrekeningen te laten medespreken..." Uit een en ander krijgt men onder meer wel de indruk, dat de grootscheepse confiscatie-politiek tegenover de kloosterorden, door de Franse vrijmetselarij destijds, onder Waldeck-Rouseau bedreven, feitelijk tóch nog eerlijker, althans openlijker, te werk ging, dan de venijnig anti-kerkelijke „rechters" van het Derde Rijk, „waar de loges hebben opgehouden te bestaan," zoals de Völk. Beobachter" aankondigde.

Devaluatie.

Moreel geoorloofd?

Herhaaldelijk is door voor- en tegenstanders van devaluatie de vraag besproken, of zij zedelijk geoorloofd is. Ook in katholieke kringen zijn daarover zekere tegenstellingen tot uiting gekomen mede in de wetenschappelijke millieus van Nijmegen en Tilburg.

Thans wordt het vraagstuk behandeld in de jongste aflevering van het tijdschrift „Studiën", waarin dr. J. Beuns S.J. verdedigt, dat er aanpassing door deflatie nodig is in ons door crisis verarmde, dure land. Aanpassing ook na de devaluatie.

Maar is devaluatie geoorloofd?

In onze eigen handen — aldus de geleerde schrijver in „De Studiën" — heeft de goede God de taak gelegd om ons door de moeilijkheden heen te slaan. Wij mogen alle middelen gebruiken, die daartoe dienstig zijn, mits ze geoorloofd zijn.

Kan devaluatie een moreel goede daad zijn? Een raad, die op zich beschouwd noch goed noch slecht is, maar slechte en goede gevolgen kan hebben, is moreel verantwoord, indien de goede gevolgen zozeer overheersen, dat de slechte gevolgen toegelaten kunnen worden. Het klassieke voorbeeld is de beschieting van een vijandelijke burcht, wat tot gevolg heeft, dat ook huizen van non-combattanten worden getroffen.

Devaluatie, om eerst enige kwade gevolgen te noemen, benadeelt zeker onze buitenlandse schuldeisers, zoals de devaluatie in andere landen onze houders van buitenlandse schuldbrieven heeft benadeeld; zij benadeelt, indien alle prijzen

met een percentage stijgen zo hoog als 't devaluatiepercentage, zeer sterk de binnenlandse schuldeisers, maar deze stijging is niet te verwachten. Indien, wat wel waarschijnlijk is, de prijzen enigszins stijgen, benadeelt devaluatie zeer vele, wellicht alle klassen. Hoe vreemd 't moge klinken, dit zou voor de gehele volkshuishouding eerder een voordeel dan een nadeel zijn. Het levensniveau moet ten opzichte van het buitenland naar beneden. Welnu deze druk naar beneden is door maatregelen van deflatie alleen niet te verkrijgen. Consequente deflatie is praktisch een onmogelijkheid. Nu reeds werken de in die richting getroffen maatregelen psychologisch en politiek verwarrend, wat zal het zijn indien met aanpassing wezenlijk ernst gemaakt zou worden?

Het was goede staatsmanskunst en op dat tijdstip wellicht de enig geoorloofde, dat eerst gepoogd werd door deflatiemaatregelen het levenspeil te drukken. Zolang niet bewezen was, dat deze druk fataal op de gemoederen werken zou, kon aan de rechtvaardigheid van het gemakkelijker middel, de devaluatie, getwijfeld worden. Daarom ligt er geen tegenspraak in, indien iemand maanden geleden tegen en nu vóór devaluatie zou pleiten. De omstandigheden, waarvan de al of niet geoorloofdheid afhangt, zijn gewijzigd.

De waarschijnlijkheid is groot, dat devaluatie voor ons volkshuishouden thans een moreel toelaatbare daad is.

Aldus dr. Beuns S.J. die zeer gemotiveerd een oordeel geeft, dat men de jongste tijd in katholieke kringen geregeld hoort verkondigen.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De vredesduiven die in de laatste weken rondvlogen over het Italo-Abessijnse conflict, zijn weder op hun nesten teruggekeerd.

De bekende Frans-Engelse voorwaarden, welke zouden moeten dienen tot basis van onderhandelingen, zijn op voorstel voor het comité van 13, door de Volkenbondsraad zonder enig debat verworpen.

Het comité van 18 echter heeft het olie-embargo voor onbepaalde tijd uitgesteld en besloten dat de Bond met de toepassing van de reeds bestaande sancties zal doorgaan.

Deze uitslag was wel te verwachten, zeker nu de publieke opinie van het Engelse volk het plan reeds getorpedeerd had en in Frankrijk de tegenstand bijna een kabinetscrisis had veroorzaakt.

De Britse Minister van Buitenlandse Zaken Hoare heeft dan ook zijn ontslag genomen, na nog eens te hebben uiteengezet, waarom hij deze vredesplannen had naar vorengebracht. n.l. 1e, om een Europese oorlog te vermijden, 2e, om een apart conflict tussen Italië en Engeland te vermijden. Indien het olie-embargo energiek was doorgevoerd, had dit hoogstwaarschijnlijk het einde der vijandelijkheden betekend. Alle berichten wezen er echter op, dat Italië deze handelwijze als een oorlogsdaad zou beschouwen en oorlog zou dan ook het onvermijdelijke gevolg geweest zijn.

Hoare is thans opgevolgd door Eden.

In Frankrijk zijn de gevolgen van deze debacle ook zeer ernstig geweest. Heriot, de bekende leider der Radicalen heeft zijn ontslag genomen en de positie van Laval is zeer wankelend.

27 December zullen de interpellaties plaats hebben in de Franse Kamer en we hopen dan, dat de handigheid van Laval het van zijn tegenstanders winnen mag.

Zo niet, en zou er dan een meer anti-Italiaanse wind gaan waaien in de Franse politiek, dan zou de Europese vrede wel eens in ernstige gevaren kunnen komen.

Engeland heeft daarvoor zijn maatregelen al genomen en heeft zich verzekerd van de steun van verschillende Middellandse zee-Staten, ingeval Italië zou willen aanvallen.

Deze aanval zou dan geschieden als gevolg van het olie-embargo, wat Italië als een casus belli beschouwt.

Voorlopig is dit olie-embargo wel door de Volkenbond uitgesteld, maar het is de vraag of de publieke opinie, die thans deze vredesvoorwaarden heeft geboycot, de mogendheden er ook niet toe zal dwingen om het niet bij de zachtere Sancties te laten, doch ook het meer effectieve olie-embargo toe te passen?

In de laatste weken schijnt men op het Italiaanse front minder actief te zijn geweest. Vermoedelijk vanwege de vredesmogelijkheden, ofschoon Italië over het mislukken daarvan een merkwaardig stilzwijgen bewaart. Volgens de berichten althans, zouden de Abessyniërs grote vorderingen maken, vooral in 't Noorden en heeft men zelfs van deze zijde hoop Makale weer te heroveren.

BUITENLAND.

Het wereld voedingvraagstuk.

Van de Gouvernementssecretarie ontvingen we een afschrift van een aan de Volkenbondsvergadering door de tweede commissie uitgebrachte rapport betreffende het voedingvraagstuk.

Er doet zich op de wereld dit eigenaardig verschijnsel voor, dat van de ene kant de landbouwers overproduceren en van de andere kant de overgrote meerderheid van de mensen lijdt aan ondervoeding, ofwel door te weinig voedsel, ofwel door gebrek aan krachtvoedsel.

De Commissie van onderzoek te Geneve komt tot de conclusie, dat overvloedige productie aan de regeringen de gelegenheid verschaft om de volksgezondheid te vermeerderen en tegelijkertijd de landbouw te beschermen.

Oorzaak van de crisis is niet de overproductie, maar een te geringe afzet. De regeringen moeten dus niet de markten gaan beperken, maar deze juist uitbreiden.

Tarieven en contingentering hebben in Spanje er toe geleid, dat de volksgezondheid achteruitging. Men kocht minder omdat de prijzen te hoog werden en de landbouw zelf leed er ten slotte onder, wegens gebrek aan afname.

De afgevaardigde van Nieuw-Zeeland wees er op, dat men moet zorgen dat het surplus aan krachtvoedsel moet belanden bij de arme volksklasse, die niet in staat is het te kopen. Andere afgevaardigden verklaarden dat in hun landen reeds in die geest gewerkt werd. Ziehier enige voorbeelden:

In Zuid-Australië verstrekt men aan de werklozen een steun van anderhalve pint melk per dag per kind beneden een bepaalde leeftijd; hetzelfde voor de jonge moeders. In Canada doet men iets dergelijks voor schoolkinderen. In Polen verstrekt men schoolmaaltijden en bestaat er een graanbedeling voor werklozen. In Engeland werden in 1934 400.000 kinderen gratis onthaald op maaltijden en duizenden kinderen en moeders ontvingen gratis melk. Bovendien ontvangen 3.000.000 kinderen op school melk tegen gereduceerde prijzen, wat door gouvernementssubsidie werd mogelijk gemaakt.

De Franse afgevaardigde was voor een wereldenquete, om op de hoogte te komen van de mogelijkheden van productie, verbruik en eventuele ruil in die landen, waar een dichte bevolking woont en vaak hongersnood heerst of een permanente halfhongersnood.

De afgevaardigde van Frankrijk, hierin bijgevallen door die van Denemarken, Hongarije, Italië en Letland, wees op de onwetendheid, die, naast de armoede oorzaak is van veel nodeloze ondervoeding, niet slechts bij de volksklasse, maar zelfs bij de meer gegoeden. Hij meende dat dit een factor was waar het schoolonderwijs veel aan kon doen.

De Volkenbond zal op alle wijzen trachten zo volmaakt mogelijk op de hoogte te komen van wat gedaan moet en kan worden, om op deze manier èn de landbouw te steunen èn de volksgezondheid te bevorderen.

NEDERLAND.

Vrijheid van Drukpers in de Grondwetsherziening.

In de Tweede Kamer heeft dr. Colijn aangekondigd dat de komende grondwetsherziening een zeer partieel karakter zal dragen. De hoofdschotel zal wel geleverd worden door de herziening van art. 7, dat de drukpersvrijheid in ons land waarborgt. Het artikel luidt:

„Niemand heeft voorafgaand verlof nodig om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet".

Volgens de mededeling van den minister-president zal thans aan deze alinea een bepaling worden toegevoegd, volgens welke de wet op het bovenstaande beginsel uitzonderingen kan maken. Wij stellen ons voor, dat thans de Tweede Kamer de bevoegdheid zal krijgen om bepaalde dagbladen of periodieken onder censuur te stellen.

Het is duidelijk dat de betekenis van 't grondwetsartikel hiermee vrijwel tot nul gereduceerd wordt. Na de wijziging zal art. 7 niets anders inhouden, dan een verklaring van het wetgevend lichaam dat het iets niet zal doen, behalve wanneer het dit wèl doet.

Dit wil intussen niet zeggen dat wij de wijziging afkeuren. Het is nodig dat de regering de bevoegdheid krijgt, onevenwichtige uitingen van extremistische groepen, alsmede extremistische uitingen van onevenwichtige groepen niet alleen te bestraffen doch te voorkomen.

Columbus of Vespucci?

De Nederlandse gedelegeerde op het 26ste Internationale Amerikanistencongres te Sevilla, de heer C. H. de Goeje, heeft een voordracht gehouden over Amerigo Vespucci, van wien hij kon vaststellen, dat deze tegen verschillende verdenkingen in, wel degelijk vóór Columbus het vasteland van Zuid-Amerika heeft ontdekt, zodat het werelddeel dan ook terecht zijn naam draagt. De heer Goeje staafde zijn bewering o.a. met uitspraken van den Italiaan Magnahi en hij wees op het vermoedelijke bestaan van nog enkele documenten omtrent Vespucci's reizen.

„De Beul" en de toestemming van Amsterdams Burgemeester.

Voor enkele weken schreven wij, naar aanleiding van de relletjes bij de opvoering te Amsterdam van het toneelstuk „De Beul", onze afkeuring neer over de toelating van een dergelijk stuk door Amsterdam's burgemeester.

Ter rectificatie delen we echter mede, dat we in de thans ontvangen mailbladen lezen, dat de beslissing (niet alleen tot toelating maar zelfs voor extrasubsidiëring) door het college van B. en W. van Amsterdam genomen was bij meerderheid van stemmen.

Tegen stemden de Burgemeester, de Kath. Wethouder Kropman en de Christ. Hist. wethouder Rustige. Bij ongeluk stemde de anti-rev. wethouder afgaande op het advies der commissie van bijstand met de drie sociaal democratische wethouders vóór.

ARUBA.

Hulde, wie Hulde toekomt.

In de nacht van Zaterdag op Zondag, 15 Dec. is er bij den Heer Ch. Nème in zijn winkelhuis, gelegen in de Nassaustraat te Aruba ingebroken.

De dief had zich waarschijnlijk in zijn winkel verstopt, gedurende de winkeluren en heeft 's nachts zijn slag geslagen.

Toen de eigenaar 's morgens in zijn winkel kwam, vond hij zijn cashregister opengebroken en gedeeltelijk vernield. Er is voor ongeveer ƒ 850.— vermist, benevens 5 armband-horloges, waarvan één van goud en 5 zilveren ringen.

Van de dader natuurlijk geen spoor. De Politie die inmiddels gewaarschuwd werd, stelde een onderzoek in en nam van verschillende plaatsen en ook van de cash-register, vingerafdrukken.

Het scheen dat de dader nooit gevonden zou worden, daar er geen enkele aanwijzing bleek te zijn. Doch hier had men verkeerd berekend.

Het gelukte de Burgerpolitie, onder leiding van den Heer Onder-Inspecteur van Politie, van Driel, den dief reeds Dinsdagmorgen te pakken en in arrest te stellen.

Om dien heer te pakken te krijgen had de Heer van Driel het gehele blok van de Naussaustraat en omgeving laten omsingelen, daar de dief op een dak van een huis zat, zonder dat de burgerij daar erg in had.

In zijn bezit werd nog bevonden een bedrag van ongeveer ƒ 300.— benevens alle gestolen sieraden.

De dader bleek te zijn P. B., afkomstig van Curaçao.

Een woord van hulde aan deze politiemannen, die den dief reeds in ongeveer 48 uren wisten te arresteren is hier zeker op zijn plaats.

Reporter.

Een promotie.

In de afgelopen week werd de Commandant der Militaire politie te San Nicholas bevorderd tot Ajudant.

Aan den gewezen Majoor Kloosterman onze hartelijke gelukwensen met deze bevordering.

De „Oriol".

In het begin der vorige week arriveerde hier de romp van de „Oriol". Deze is naar het vliegveld vervoerd, alwaar de vleugels aan de romp van de vogel geplaatst zullen worden. Eerdaags zullen we dus de „K.L.M.-vogel" weer zien vliegen.

Inbraak op Aruba.

In de afgelopen week werd te Oranjestad in de A.B.C.-Store en te San Nicholas in de Cold Store ingebroken. De buit in Oranjestad bedroeg circa ƒ 800, waarvan een groot gedeele is achterhaald. Wat de diefstal te San Nicholas betreft, kon niet nagegaan worden hoeveel hier gestolen was.

De vermoedelijke dader is gevat, doch de politie heeft de zaak nog in onderzoek.

De Inwijding der Nieuwe St. Theresiakerk te San Nicholas.

Zondagmiddag te 4 uur vond de inwijding van deze kerk plaats. Een grote menigte was hierbij tegenwoordig. De inwijding geschiedde door den Pastoor der parochie, den Zeer eerw. Hr. Th. H. Exler, bijgestaan door Zijne Zeer eerw. Pastoors Hendriks van Savoneta, Penninx van Santa Cruz en Paanakker van de Noord. Nadat de kerk geheel gewijd was, werd in tegenwoordigheid van de Directeur van de N. V. Albetam, de aannemer van de kerk; de hoofdopzichter der Mij., de timmerman en de schilder de oorkonde in de voormuur der kerk ingemetseld.

Na deze ceremonie, beklom Pastoor Exler het spreekgestoelte om enige woorden van dank te spreken.

Spreker memoreerde in de eerste plaats, dat Mgr. P. I. Verriet door omstandigheden helaas verhinderd was, deze kerk zelf in te wijden, zodat de Priesters dit zelf moesten doen. De Pastoor herinnerde de gelovigen er aan, dat alleen door grote opofferingen en goedheid van den Bisschop deze kerk gebouwd kon worden.

Vervolgens dankte Pastoor Exler de firma Albetam voor het artistieke en keurige werk dat de bouwmaatschappij geleverd had en prees de spreker de goede verstandhouding, welke er steeds gedurende de bouw tussen de Mij. en de Pastorie geheerst heeft. Tot slot dankte de Pastoor al degenen, die een grote of kleine bijdrage gedurende het jaar aan de kerk voor de bouw geschonken hadden, echter voegde spreker er aan toe, dat de kerk nog niet uit de schuld was en hoopte hij dan ook, dat de gelovigen alles zouden doen, wat in hun vermogen is om de schuld van de kerk te dekken.

De redevoering werd in 't Hollands, Engels en Papiaments uitgesproken.

Hierna betrad de Zeer Eerw. Pastoor Zeppenfeldt van Oranjestad het spreekgestoelte, welke een klinkende preek in het Papiaments hield. De preek was heel goed te volgen vanwege de goede accoustiek die in het gebouw heerste.

Het einde van deze plechtigheid werd gevormd door het plechtig Lof, wat om half zes geëindigd was.

Hiermede is het Vicariaat weer een schoon gebouw rijker geworden. Naast het reeds voltooide theater en het spoedig klaar te komen Zeemanshuis, vertoont het terrein van het Vicariaat een geheel ander aspect dan 6 maanden geleden.

In dit verband mogen wij dan ook wel in de komende Kerstdagen de zegen voor onzen Bisschop afsmeken, opdat deze nog vele goede werken zal kunnen volbrengen tot heil van de West-Indische bevolking.

Het Zeemanshuis te San Nicholas.

Het Bestuur van het Zeemanshuis te Aruba deelt hierbij officieël mede, dat het contract voor de bouw van het nieuwe Zeemanshuis aan de Heer W. J. Lablaus wegens het niet nakomen van het contract te niet gedaan is. Dit contract is overgedaan aan den Heer M. Fokkers, aannemer en bouwkundige te Oranjestad, welke momenteel het nieuwe gedeelte in het hospitaal aanbouwt. De overeenkomst is aangedaan op voorwaarde dat het gebouw op 1 Febr. 1936 bedrijfsklaar opgeleverd zal worden.

Zij, die meerdere inlichtingen hieromtrent als lid van het Zeemanshuis wensen, kunnen zich bij het Bestuur daaromtrent vervoegen.

De „Amigoe".

De „Amigoe di Curaçao" wenst al zijn abonné's en begunstigers een zalig en prettig Kerstfeest. Nu het blad binnenkort twee maal per week zal verschijnen, hoopt de redactie, dat vele inwoners te Aruba een abonnement op het blad zullen nemen. De abonnementsprijs blijft gehandhaafd op ƒ 2.— per kwartaal, losse nummers 10 cent, het is dus Uw voordeel om een vast abonnement te nemen. U kunt uw abonnement aan onze vertegenwoordigers opgeven, die dan wel voor de rest zorg zullen dragen.

CURAÇAO.

Ons volgend blad verschijnt Dinsdag 31 December.

Zuster Rocha. †

Op 15 Dec. l.l. stierf in het hospitaal St. Elisabeth de Eerw. Zuster Rocha (Johana Horevoortz) van de Congregatie van de Zusters van Breda.

Zuster Rocha was geboren te Alphen op 19 Sept. 1866. Zij trad in het klooster op 9 April 1891 en was sedert 22 Januari 1896 op Curaçao werkzaam.

Jarenlang was ze als overste werkzaam in het krankzinnigengesticht.

Moge ze voor haar verdienstelijk leven het loon reeds ontvangen hebben.

R. I. P.

S. S. „Statendam".

De Curaçao Trading Co. S.A., deelt mede, dat het S.S. „Statendam" j.l. Donderdagavond uit New-York vertrokken is met ong. 90 passagiers aan boord, en de 28ste 's morgens vroeg alhier verwacht wordt. Het schip zal diezelfde dag om 1 uur n.m. weer naar New-York vertrekken, alwaar het 1 Januari zal aankomen,

De Gouvernementsmiddelen.

Over de maand November bedroegen de inkomsten aan Belastingen ƒ 416.195 en aan andere middelen ƒ 216.033.

Bij deze andere middelen valt op de hoge post aan schoolgelden ƒ 20.647, terwijl deze in dezelfde maand van het vorig jaar ƒ 1.374 bedroeg. Een gevolg van de gelijkstelling, waardoor ook de schoolgelden der bijzondere scholen in de Gouvernementskas kan vloeien.

De totaalinkomsten over de eerste 11 maanden bedroegen ƒ 7.481.352, d.i ƒ 730.736 boven de raming en slechts ƒ 78.666 beneden de inkomsten over dezelfde periode in 1934.

De Curaçaose financiën staan er dus wel schitterend voor.

In dank ontvangen.

Emmanuel, het Kerstnummer van „La Union" ƒ 0.25.

Een maandkalender van John. G. Emans Bank, Aruba.

Een diary van de Maduro & Curiels Bank, Curaçao.

Een Maandkalender van de Curaçao Trading Co.

Een scheurkalender van de K.N.S.M.

Een scheurkalender van Britania Aerated Water Co.

Van den Heer L. Camarena een Kerst- en Nieuwjaarswens.

Een bijzonder practische Ever Ready blokkalender van „**La Fama**", agent L. Camarena.

Een zakportefeuille met Kerstgroeten van de Ford Dealer op Aruba, S. N. Ecury.

Een maandkalender van de Nederl. Telegr. Mij. „Radio Holland".

DE WERELD IN VOGELVLUCHT

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

In alle landen wordt thans met koortsachtige haast aan de uitbreiding van het luchtwapen gearbeid.

Amerika blijft in dit opzicht niet achter en volgens betrouwbare opgaven staan minstens vier honderd jachttoestellen op stapel.

In Duitsland is thans een dochterfabriek van de Curtiss Wright motoren fabriek geopend, terwijl Engeland de laatste twee weken 178 vliegtuigen naar de Middellandse Zee steunpunten verscheept.

De Rijksminister voor kerkelijke aangelegenheden Kerr, heeft een aantal nieuwe wetten gemaakt, die de Protestantse kerk volledig aan banden leggen, voornamelijk op administratief gebied terwijl men tevens denkt op deze wijze een geestelijke pressie uit te kunnen oefenen, teneinde te trachten meer eenheid in de Duitse Evangelische kerk te brengen.

Berichten uit Caracas melden, dat op bevel van den President alle politieke gevangenen zijn vrijgelaten.

UIT NEDERLAND.

Het Kamerlid A. A. Rutgers werd bij K.B. tot Lid van de Raad van Statie benoemd.

Unaniem werd door de gemeenteraad van Amsterdam het voorstel van B. & W. aangenomen om het dampaleis aan de regering af te staan tegen een vergoeding van 12 millioen, die als bijdrage voor het nieuw te bouwen stadhuis verstrekt zullen worden.

20 December is de burgemeester van Den Helder, de heer Driessen plotseling tengevolge van een hartverlamming op straat doodgebleven.

Na langdurig en veelzijdig debat over de begroting onderwijs, inzake de concentratie bij het bijzonder onderwijs, legde Colijn een verklaring af, dat paragraaf 12 waartegen de anti rev. en meerdere rechtse leden gekant waren, voorlopig door de regering teruggenomen wordt. Door dit besluit waardoor geen verlaging van de uitgaven voor Onderwijs zal plaats vinden werd een cabinetscrisis voorkomen. In parlementaire kringen meent men dat de verklaring van Colijn zeer kalmerend gewerkt heeft.

De Kamer nam met 71 tegen 22 stemmen het bezuinigingsontwerp aan. Tevens werd het amendement tot ontslag van de gehuwde onderwijzeres zonder opwachtgeldstelling met 58 tegen 37 stemmen aangenomen, daarna ging de kamer op reces tot 11 Frebuari aanstaande.

Volgens een officieël bericht uit Washington werd een handelsverdrag tussen de Verenigde Staten en Nederland getekend, dat in 1 Februari in werking treedt. Naar Aneta nader verneemt is het verdrag gedurende drie jaar geldig. Het regelt de handelsbetrekkingen tussen de Verenigde Staten enerzijds en Nederland met haar koloniën anderzijds. De overeenkomst bevat een onvoorwaardelijke meest begunstigde clausule, terwijl voor alle belangrijke producten vrijdom van invoerrechten verkregen werd. Geconsolideerde vrijdom van invoerrechten op koffie werd daardoor automatisch verkregen aangezien Brazilië reeds vrijdom had krachtens meest begunstigde clausule. Voor copra kon niets bedongen worden in verband met de verhouding van de Verenigde Staten tot de Philipijnen, zodat onder alle omstandigheden Copra en cocosolie uit de Philipijnen in Amerika beschermd moeten worden.

Voor 52 Nederlandse en Ned. Ind. uitvoerartikelen werden verlaagde invoerrechten geconsolideerd. Voor 26 artikelen werd zelfs een verlaging tot 50% verkregen wat het maximum is waartoe de President van de V.S. kan gaan. Voor 35 Amerikaanse Artikelen werd zowel in Nederland als Ned. Indië algehele vrijdom van rechten vastgesteld, voor 17 artikelen werd het huidige recht gehandhaafd. Verschillende monopolierechten werden verlaagd en een speciale regeling getroffen voor de aankoop van Amerikaanse tarwe gebaseerd op de meest begunstigde clausule.

De Sjah van Perzië heeft door bemiddeling van de Maatschappij voor het aanleggen van havenwerken een order voor de bouw van twee dubbelschroef, zeewaardige, luxe jachten in Nederland geplaatst. De Haarlemse bouwmeester De Voogd is de ontwerper van de schepen die een zeer grote snelheid zullen hebben. Zij worden voorzien van Bolnesmotoren en op de werf van Boeles vervaardigd.

Op 21 Dec. werd in het Departement van Minister de Wilde de Nozema, die zoals men weet, een combinatie der verschilende omroepverenigingen met de de regering is, plechtig geinstalleerd. Behalve Minister de Wilde, voerden de Heren Van Boeien en De Clerck van de AVRO het woord.

In Utrecht is men thans reeds met de voorbereidingen begonnen van de feesten ter ere van het 300 jarige bestaan van de universitteit aldaar op 23 Juni a.s. zullen aanvangen.

Men heeft thans besloten, dat de bouw van de tunnel voor het snelverkeer onder het Noordzeekanaal, ten hoogte van Velsen, in het voorjaar zal aanvangen. De kosten worden op 10 millioen geraamd.

H.M. de Koningin deed een groot bedrag ten bate van de Nationale inzameling voor de Kerstarmen overhandigen.

Naar verluidt zal met ingang van 1936 een korting van 5% op de salarissen in Indië toegepast worden.

Volgens „Het Vaderland" bestaat er grote ontstemming onder het K.L.M.-personeel over de aangekondigde 30% verlaging op 1 Januari van de risicotoelage, wat neerkomt op 5% korting op het basissalaris. De overwegingen die hiertoe aanleiding gaven waren o.a. dat de uitbreiding van de Europese en Indische diensten de exploitatiekosten teveel hebben doen stijgen.

De Schilderijententoonstelling Ligtelijn.

Zaterdagmiddag werd deze tentoonstelling geopend door Mr. G. Gronemeyer, in tegenwoordigheid van Z. Exc. Gouverneur en Mevrouw van Slobbe.

Nadat de Hr. Gronemeyer had gewezen op het werk van den schilder en het mooie van het Curaçaose landschap, wat hierdoor tot uiting kwam, nam de Hr. Ligtelijn het woord en sprak o.a. daarin van zijn opdracht om voor het Koloniaal Museum een aantal specifiek Curaçaose schilderijen te leveren, die daar permanent geëxposeerd zullen worden en de band tussen Curaçao en het Moederland nauwer zullen maken alsmede belangstelling zullen wekken voor dit gebiedsdeel.

Van de tentoonstelling werd in de eerste dagen een druk gebruik gemaakt.

Wanneer we deze expositie vergelijken met die van H. M. de Koningin, dan viel op hoe hier een deskundige aan het werk geweest was bij de plaatsing.

Dat de tentoonstelling in de smaak viel blijkt ook uit het grote aantal verkochte schilderijen alsmede de verschillende opdrachten welke de Hr. Ligtelijn mocht ontvangen.

We willen allen die deze tentoonstelling nog niet hebben gezien er nog op wijzen, dat ze geopend is tot en met 26 Dec. 's middags van half 4—6.

R.

Clearing moeilijkheden.

In de Kamer van Koophandel werd in de laatste vergadering geklaagd over de moeilijkheden ontstaan door het veelvuldig openen van goederen, wat vroeger slechts bleef beperkt tot steekproeven. Dit openen geschiedt voor het onderzoek naar goederen van Duitsland afkomstig. Een voorbeeld werd door de kamer genoemd in bestellingen bij Montgomery Ward te Chicago, waar de bestelde goederen natuurlijk in hun geheel moeten worden betaald, dan, moet men hier nogmaals, wanneer het betreft artikelen, die uit Duitsland afkomstig zijn, extra kosten betalen aan het clearingsinstituut en het kwam sommige der leden voor, dat deze toestand niet geheel en al te rechtvaardigen is. Bovendien stelt men de eis, dat de importeurs bewijzen moeten uit welk land de goederen afkomstig zijn en wordt er in geval van twijfel geen genoegen genomen met de factuur.

We kunnen het ons indenken, dat deze moeilijkheden zeer onaangenaam zijn: Maar veel aan te doen is er niet. Deze moeilijkheden zijn veroorzaakt door de Duitse maatregelen zelf. Het alternatief is of moeilijkheden of geen Duitse goederen.

Secretaris Kamer van Koophandel.

In de laatste vergadering van de Kamer werd door den Voorzitter enige woorden gewijd aan de scheidende Secretaris, de Hr. Balbian Verster, die zoals men weet zijn functie niet langer kan waarnemen omdat 't Bestuur meent, dat men moeilijk ambtenaar en tevens secretaris van de Kamer kan zijn. De werkzaamheden, zo zeide de heer Henriquez, van den secretaris, hebben wij immer ten zeerste op prijs gesteld, terwijl er tussen ons, in de vijf jaren, dat de heer Verster secretaris was, een buitengewoon aangename samenwerking was.

Men zal den scheidende een afscheidscadeau aanbieden als herinnering aan zijn werk gedaan voor de Kamer van Koophandel.

Omtrent een nieuwe secretaris is nog geen besluit genomen.

K R O PHOHI-UITZENDING op Zondag, 29 Dec. 1935 van 15—16 uur A.W.T. op Golflengten 25.57 en 19.71 M.

1. Mars.
2. „Bij de jaarwisseling" door Pater J. Dito.
3. GRAMOFOONMUZIEK:
   a. Rippling streams, Gennin.
   b. Gee Whizz, Byron Brooke, door xylophoon-orkest.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. GRAMOFOONMUZIEK:
   a. Der rote Sarafan Terzet van zingende zagen
   b. Honolulu, J. Noble
   c. My Hawaiian Song of love, door een Hawaiian-duo
   d. Grenadiersmars, Fr. Dunkler, door de Kon. Militaire Kapel o.l.v. Kapt. C. L. Walther Boer.

Oud IJzer.

Het Noorse stoomschip Christian Krogh, waarvan de firma E. & G. Martijn agenten zijn, is met een lading oud ijzer hoofdzakelijk afkomstig van de C.P.I.M. via Kingston naar New York vertrokken.

Voor Hollands sprekende katholieken. De wekelijkse kerkelijke diensten in de

stadparochies.

Kerstmis.

Dinsdag daags voor Kerstmis biechthoren de gehele dag in alle kerken van de Stad.

1e Kerstdag.

Kathedraal.

4 uur Nachtmis met 2 volgende H.H. Missen.
7 uur Kindermis.
half 9 Hoogmis.
's avonds 7 uur Lof.

Pietermaai.

4 uur Nachtmis met 2 volgende H.H. Missen.
half 7 Kindermis.
half 9 Hoogmis.
's avonds half 7 Lof.

San Mateo.

4 uur Nachtmis met 2 volgende H.H. Missen.
7 uur Kindermis.
9 uur Hoogmis.
's avonds 7 uur Lof.

Islakerk.

4 uur Nachtmis met volgende H. Mis.
kwart voor 8 H. Mis.

2e Kerstdag.
Geen verplichte Zondag.

kathedraal.

6 uur H. Mis.
half 7 gezongen H. Mis.

Pietermaai.

6 uur H. Mis.
7 uur gezonden.

San Mateo.

6 uur H. Mis.
7 uur gezonden.

Parochiekerk Pietermaai:

's Zondags:
H.H. Missen: 4½. 6. 7½ (kindermis). 8½ (Hoogmis.
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

Parochiekerk Otrabanda:

's Zondags:
H.H. Missen om 4¾. 7 (kindermis) 8½ (Hoogmis) met Hollandse preek.
Lof: 's Avonds 7 uur.

In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.
Lof: 's Avonds 7 uur.

Isla kerk:

's Zondags:
H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek)
Biechthoren — Zaterdag 4-6 uur.

Parochiekerk San Mateo:

's Zondags:
H.H. Missen 4¾. 7 (Kindermis), 9 uur (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 7 uur.
In de week: H.H. Missen 6. 6½ uur.

In de 3 parochies bestaat er gelegenheid om te biechten:

Iedere morgen na de H.H. Missen en iedere avond om 6¾.

's Zaterdags de gehele morgen en na de middag van 4—6; en 's avonds van 6½—8½.

Fr. Anthimus. †

Vrijdagavond overleed in het hospitaal na een kortstondige ziekte, de Eerw. Frater Anthimus. (Corn. Hendr. Joh. Ant. Smit.)

Frater Anthimus was geboren in Rotterdam op 27 Mei 1908.

Hij werd ingekleed in de Congregatie van de Fraters van Tilburg op 8 Sept. 1924 en kwam op Curaçao 19 Nov. 1930.

In deze jeugdige frater, die op 27 jarige leeftijd overleed, verliest de Missie een grote en nog veel belovende kracht.

Frater Anthimus kwam hier met hoofdakte, akte Engels en Gymnastiek en behaalde hij zeer spoedig de akte Spaans met bijzonder mooie punten.

Frater Anthimus was ook de leider van de eerst onlangs opgerichte katholieke Padvinders, welke onder zijn bezielende leiding een veel belovende Vereniging beloofde te worden.

Zeer sportief aangelegd, was hij voor de Sportrubriek van dit blad onze trouwe en zeer gewaardeerde medewerker.

Maar helaas was zijn grote, misschien te grote werkkracht voor deze Missie slechts van korte duur.

De goede God heeft anders beschikt en hem in de jeugd van zijn leven, en aan het begin van zijn veelbelovende arbeid tot zich genomen.

Maar zoals uit zijn laatste woorden op zijn ziekbed bleek, was voor hem zelf dit sterven een gewin en zijn enigste zorg ging uit naar het verdriet, wat zijn nog levende moeder er van zou ondervinden.

Maar we mogen het vaste vertrouwen hebben, dat God, Die zijn beloofte gegeven heeft, dat zij, die anderen hebben onderwezen, schitteren zullen als sterren aan het firmament, deze belofte gestand zal doen, en daarin een troost geven zal aan de moeder en de verdere familieleden.

Onze deelneming ook aan de Fraters en in 't bijzonder aan het St. Thomascollege met dit grote verlies.

Zaterdagmiddag had de pontificale uitvaart plaats, door Mgr. Verriet, met assistentie van den Hoog Eerw. Pater Vicarius van den Elzen en de Zeer Eerw. Pater Luyckx rector van het hospitaal waarna de begrafenis in het Fratersgraf op Otrabanda. Tal van Fraters, Paters en leerlingen volgden de lijkbaar.

R. I. P.

Mej. L. Meyer.

Aan Mej. L. Meyer, sinds 1903 aan het Curaçaose onderwijs verbonden, is op haar verzoek eervol ontslag verleend.

Eerst aan de Emmaschool, later aan de Wilhelminaschool, heeft zij medegewerkt aan de opvoeding van de generatie meisjes, die in de laatste 30 jaren deze openbare scholen hebben bezocht.

Het is dan ook niets bijzonders, dat men haar afscheid van de school heeft aangegrepen om haar eens te huldigen.

Mej. M. C. Slothouwer, hoofd der Wilhelminaschool, voerde het woord, de Inspecteur van het onderwijs, de Hr. H. J. A. Schroeder en de voorzitter van de Schoolcommissie, de Hr. H. Cohen Henriquez.

De kinderen huldigden met bloemen en zilverwerk — de oudleerlingen met een frigidaire en de collega's met een klok.

Een welverdiende hulde!

Nieuwe Sanatorium T.B.C.

Vrijdagmorgen bracht Z. Exc. Gouv. van Slobbe met Mevrouw een bezoek aan het nieuwe Sanatorium voor T.B.C.-lijders, gebouwd naast het St. Elisabeths hospitaal.

Z. Exc. en Mevrouw spraken hun hoge tevredenheid uit over deze nieuwe bouw welke binnen enkele dagen in gebruik zal worden genomen.

Het nieuwe paviljoen bevat boven en beneden 4 zalen, ieder voor 6 patiënten. Bovendien beneden en boven nog vier een-persoons kamers.

Aan beide zijden van het gebouw loopt een overdekte ruime stenen waranda en alles is ingericht volgens de moderne hygiënische eisen.

Politieberichten.

Op het Hoofdbureau van Politie (Fort Amsterdam) zijn inlichtingen te bekomen omtrent de navolgende gevonden voorwerpen:

1 pakje inhoudende cigarettenpapier en tabak, 1 vermoedelijk gouden broche met groene steen, 1 huissleutel, 1 tafelkleedje, 1 zwart lederen portefeuille, 1 vulpotlood, 1 sleutelring met klein sleuteltje, 1 bruinlederen portemonnaie met inhoud, 1 sjaal, 1 rozenkrans, 1 dasspeld, 1 yale-sleutel, 1 oorbel.

De begrafenis van president Gomez en de toestand in Venezuela.

De kerk was stampvol toen de begrafenisplechtigheden van den overleden President Gomez aanvingen. Het leger in groot tenue met befloerste vlaggen bezette al de nabijgelegen straten terwijl militaire vliegmachines boven de stad manoeuvreerden. De teraardebestelling geschiedde in het particuliere panteon van de familie Gomez op zeven K.M. afstand van Maracay gelegen. Voorop ging het paard van Gomez, daarna volgde de lijkauto; het lijk werd echter op de schouders gedragen; hier achter volgden 200 met bloemen gevulde auto's.

Achttien vliegmachines bestrooiden de stoet met bloemen. Acht oorlogstanks in het noordelijk gedeelte van het plein Girardot opgesteld, gaven salvo's terwijl de soldaten geweer presenteerden. Meer dan 70.000 personen woonden de begrafenis bij.

De erewacht vormde dubbel gelid en presenteerde geweer terwijl het lijk voorbij trok. Bij de aankomst van de stoet op de weg, die naar het panteon leidt, werden een en twintig salvo's door een batterij afgelost. Onder het spelen van de doden-mars en tromgeroffel begaf zich de stoet naar het Panteon.

Een talrijke in rouw geklede menigte volgde achter.

Het paard Zurito, favoriet van den President, droeg de insignes, en decoraties, het zwaard en de pet van zijn overleden meester, Generaal Gomez. Vlak acher de lijkwagen zag men tal van familieleden van den President, hoge regerings-functionarissen en het hele corps diplomatique in gala uniformen.

De nieuwe provisorische president van Venezuela, Lopez Contreras neemt in politicis een tegenovergesteld en humaner standpunt in dan de vroegere Gomez.

Een der eerste gevolgen was de vrijlating van alle politieke gevangen, wat wij reeds in ons blad van Zaterdag hebben opgenomen.

Zoals verwacht werd, bleven bloedige botsingen niet uit; en het is dan ook in Venezuela alles behalve rustig geweest.

Zaterdagmiddag hield President Contreras persoonlijk een radiorede tot het volk, waarin hij tot kalmte en bezinning aanmaande en tevens de waarschuwing gaf dat, indien de orde verstoord mocht worden, of hiertoe pogingen gedaan werden, de regering drastische maatregelen zou treffen. Gelijktijdig werd een verbod tot samenscholing uitgevaardigd en café's, etc. gelast om binnen een uur gesloten te zijn, terwijl de verkoop van alcoholische dranken, ook gedurende de Zondag verboden was.

Zaterdagavond kregen we in de Radio verschillende vrijgelaten politieke gevangenen te horen, een zelfs die thans 25 jaren gevangen had gezeten, en een zeer indrukwekkende rede hield: zelfs een dame voerde het woord over de wreedheden van het vroegere régime.

Ook hoorden we die avond, dat Eustachio Gomez, een neef van den vroegeren president, gedood was door drie kogels.

Eustachio Gomez had met zijn broer Fernando gewapende weerstand trachten te bieden aan den nieuwen president. Verschillende deelgenoten in dit complot zijn gearresteerd.

In de staat Zulia zouden er verschillende doden gevallen zijn alsmede in de staat Falcon.

In Maracaibo is een blok handelshuizen in brand gestoken, waarbij het volk aan het plunderen sloeg. 40 personen werden getroffen. Ook zouden er Vrijdagavond oproeren geweest zijn in Cabimas en Lagunillas met verschillende doden.

Gisterenavond vernamen we in de Radio, dat het aantal slachtoffers bij deze regeringscrisis reeds over de 400 bedraagt.

Zaterdagmiddag werd hier met het ss. „Caracas" Matuto Gomez verwacht. De Red. D. werf had heel wat belangstellenden, die allen werden teleurgesteld: Venezolanen kwamen er niet.

Enkele Venezolanen zijn dezer dagen van hier naar Venezuela vertrokken.

Ook van Trinidad keerden verschillende uitgewekenen naar hun land terug.

Volgens een telegram uit de Boletin Comercial zouden deze week nog op 27 Dec. de verkiezingen wórden gehouden voor een nieuwe president, ofschoon de wet deze bepaald had in April 1936, wanneer de bestuursperiode van Gomez beëindigd was.

Personen, goed met Venezolaanse toestanden op de hoogte, deelden ons mede, dat algemeen de verkiezingen worden verwacht van den huidigen provisorischen president Lopez Contreras, van wien een goede regering verwacht wordt.

VERGELIJKENDE STATEN.

van de op het eiland Curaçao ingeklaarde vaartuigen.

STOOMSCHEPEN.

Tijdvak	Aantal	Netto inhoud in M³.
Nov. 1935	419	2.447.425
Nov. 1934	415	2.266.799
Jan. t/m Nov. 1935	4606	27.099.493
Jan. t/m Nov. 1934	4469	26.535.372

ZEILSCHEPEN.

Tijdvak	Aantal	Netto inhoud in M³.
Nov. 1935	141	13.291
Nov. 1934	127	11.942
Jan. t/m Nov. 1935	1935	147.783
Jan. t/m Nov. 1934	1221	97.987

Zeilvaart over de maand November 1935.

Binnengekomen van:	
Aruba	48
Bonaire	28
Guanta	1
Higuerote	2
La Guayra	6
La Cela de Coro de Coro	5
Pto. Cabello	26
Rio Hacha	2
San Juan	1
Tucacas	23
Zee	1
Totaal	141
Vertrokken naar:	
Aruba	45
Bonaire	22
Cartagena	2
Guanta	1
La Guayra	6
La Vela de Coro	14
Pampatar	1
Ponce P.R.	1
Pto. Cabello	11
Rio Hacha	1
San Juan P.R.	1
Sto. Domingo	1
Slagbaai	2
Turiamo	23
Totaal	131

Regenval in de maand November 1935

in het derde district op Curaçao.

Dokterstuin	168 m.M.
Kleine Berg	117,4 „
Westpunt	163,2 „
Barber	86 „
Soto	142,9 „
St. Willebrordus	108 „

DE FILM VAN DE WEEK.

Van 23 tot en met 29 December 1935.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

In Cinelandia.

White Parade.
Wagon Wheels.
I'll fix it.

In Hollywood.

David Copperfield.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aan bevelen.

In Cinelandia.

Whirlpool.
20.000 years Sing-Sing.
Behold mij Wife.

In Hollywood.

Casino Murder Case.
Rendeze vous at Midnight.
Ladies must love.
Biography of a Bachelor Girl.

Roxy.

Behold my Wife.
Wihrpool.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

GEMENGD NIEUWS.

Wetenswaardigheden.

Het eerste schip was een uitgeholde boomstam; daarop volgde de canoa's van boomschors of van dierenhuiden, over een geraamte van hout.

De Egyptenaren maakten reeds 3000 jaar voor Christus grote schepen, waarop ze slaven en koeien vervoerden. Deze schepen moesten geroeid worden en hadden ongeveer veertig tot vijftig roeiers. De Griekse driedeksgaleien telden over de 200 roeiers, die in drie rijen boven elkaar zaten. De grote graanschepen uit Egypte, die hun lading naar Rome brachten, gebruikten zeilen.

In 54 na Christus lezen we van een Romeins schip dat zeer groot moet geweest zijn. Het had aan boord 1200 passagiers, 200 matrozen en officieren en als lading de grote obilisk (een monument, dat nu op de piazza del popolo te Rome staat, vlak voor de St. Pieters' kerk), verder 34000 H.L. graan en dan nog een hoeveelheid glas, papier, linnen en tapijten uit Alexandrië.

Vroeger werden alle schepen natuurlijk van hout gebouwd. Op het eind van de achttiende eeuw begon men voor het eerst schepen gedeeltelijk van ijzer te maken en later helemaal van ijzer.

Robert Fulton voer op 17 Augustus 1807 voor het eerst met een stoomschip van New-York naar Albany. Het schip heette de „Clermont" en was na twee jaar al te klein..

Fulton, die niet ouder is geworden dan 51 jaar, heeft nog achttien stoomschepen gebouwd.

Het eerste zeilschip dat voorzien van een hulpmachine de oceaan overstak, volbracht de reis van Engeland naar Amerika in 1819 in 25 dagen.

De Franse passagiersboot „Normandi" van de Compagnie Génénrale Atlantique — het grootste schip ter wereld — maakte op 29 Mei 1935 op zijn eerste reis van Le Havre naar New-York, de overtocht in vier dagen drie uur en twee minuten, waardoor hij het recht kreeg de Blauwe Wimpel te voeren.

Marie had bezwaren.

Stotteraar: „L-l-lieve juffrouw M-M-M-Marie, m-m-mag ik u v-v-v-vanavond naar huis br-br-brengen? Dan kunnen w-w-we onderw-w-weg eens gez-gez-gezellig p-p-praten."

Scene.

„En wat heeft je vrouw ervan gezegd, dat je gisteren zo laat thuis bent gekomen?"

„Je moet nog 'n paar dagen geduld hebben! Ze is nog niet helemaal klaar!"

Wie zichzelf in een vals licht plaatst, liegt ook de helderste spiegel wat voor.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 29 Dec.'35 — 31 Dec.'36.

SS.	*Aank.* *Dec. '35*	*Van*	*Vertr.* *Dec. '35*	*Naar*
Van Rensselaer	29	New York, P. au Prince	29	A'dam, H'burg via Venezuela en Suriname
Lara	29	New York	29	Aruba, Maracaibo
Tachira	29	Maracaibo	29	P. Cabello, La Guaira, San Juan en New York
El Libertador	29	Maracaibo, Aruba	30	Aruba, Maracaibo
Oranje Nassau	30	Hamburg, A'dam via Suriname en Venezuela	30	P. au Prince, New York
Dalvangen	30	New Orleans	30	La Guaira, Paramaribo — Curaçao
Barall	31	St. Kitts, St. Eustatius, Saba, St. Martin, Bonaire		
Palatia	31	P. Barrios	31	Hamburg

2—1

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen

VAN

"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 22 December 1935.

A.-klasse:	M.S.V.—AJAX	1—2
	HERCULES—JONG HOLLAND	1—5
	ASIENTO—BISMARCK	1—5

STAND COMPETITIE-WEDSTRIJDEN.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
JONG-HOLLAND	11	7	3	1	22	7	17	1.59
VOLHARDING	10	7	1	2	14	6	15	1.50
BISMARCK	12	8	2	2	20	10	18	1.50
R.C.C.	9	5	2	2	15	10	12	1.33
AJAX	12	4	5	3	10	13	13	1.08
HERCULES	12	2	5	5	7	16	9	0.75
TRAPPERS	11	3	2	6	11	8	8	0.73
M.S.V.	12	3	2	7	15	23	8	0.67
TRANSVAAL	9	1	2	6	7	12	4	0.44
ASIENTO	10	1	2	7	6	22	4	0.40
B-klasse:								
SCHERPENHEUVEL	10	9	1	0	40	6	19	1.90
JONG-HOLLAND II	10	5	3	2	20	6	13	1.30
VOLHARDING II	8	5	0	3	12	8	10	1.25
BISMARCK II	8	4	1	3	11	10	9	1.15
HERCULES II	9	5	1	3	10	11	11	1.22
R.C.C. II	8	3	2	3	16	14	8	1.00
ASIENTO II	6	3	0	4	10	11	6	1.00
ATLETICO	11	4	1	6	12	11	9	0.82
M.S.V. II	7	2	1	4	9	23	5	0.71
TRAPPERS II	9	3	2	4	11	11	8	0.89
AJAX II	10	2	0	8	9	27	4	0.40
TRANSVAAL II	8	1	0	7	7	29	2	0.25

WEDSTRIJDPROGRAMMA.

Zondag, 22 December.

MUNDO NOBO:
M.S.V.—AJAX
Aanvang 3 uur precies.
HERCULES—JONG-HOLLAND
Aanvang 4 uur precies.

RIO CANARIO:
ASIENTO—BISMARCK
Aanvang 4 uur precies.

Donderdag, 26 December.

MUNDO NOBO:
M.S.V.—TRANSVAAL
Aanvang 4 uur precies.

Zondag 29 December.

MUNDO NOBO:
AJAX—TRANSVAAL.
Aanvang 3 uur precies.
JONG HOLLAND—BISMARCK
Aanvang 4 uur precies.

RIO CANARIO:
ASIENTO—M.S.V.
Aanvang 4 uur precies.

Zondag, 6 Januari 1936.

MUNDO-NOBO:
M.S.V.-BISMARCK.
Aanvang 3 uur precies.
VOLHARDING-JONG HOLLAND.
Aanvang 4 uur precies.
RIO CANARIO:
ASIENTO-AJAX.
Aanvang 4 uur precies.

DE HOOP:
HERCULES-TRANSVAAL
Aanvang 4 uur precies.

Zondag, 12 Januari

MUNDO NOBO:
VOLHARDING—AJAX.
Aanvang 3 uur.
BISMARCK—TRAPPERS.

RIO CANARIO:
TRANSVAAL—ASIENTO.

De elftalopgaven voor de maand Januari 1936 moeten uiterlijk 29 December in het bezit zijn van den competitieleider, Rembrandtstraat 40.

HET BESTUUR.

SPORT IN NEDERLAND.

ADO—Xerxes	3—2	VUC—Excelsior	3—0
RCH—Haarlem	1—1	SCH—PEC	2—6
DWS—HFC	6—1	Juliana—Noad	1—0
Stormvogels—Zaandam	3—1		

B. & N.

Broedeieren.

ALLE SOORTEN

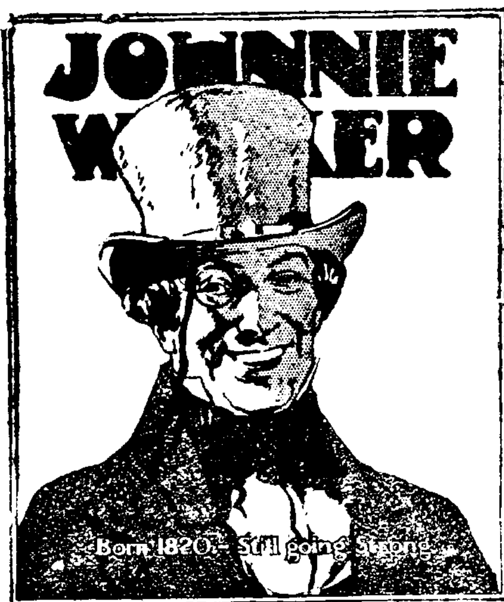
HOLLANDS PLUIMVEEVOEDER.

HENDRIKSTEEG 16

en bij

W. Maat

„CASA HOLANDESA", Otrabanda.

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen

MORRIS E. CURIEL & SONS
Agenten.

Win Nieuwe Kracht

Reeds na een kortstondig gebruik van Sanatogen – het zenuwsterkend voedsel – zult gij U gezonder en sterker gaan voelen. De drukkende last van vermoeidheid en lusteloosheid zal van U afvallen, omdat Sanatogen inderdaad nieuwe kracht in zenuwen en bloed opbouwt en Uw weerstandsvermogen verhoogt.

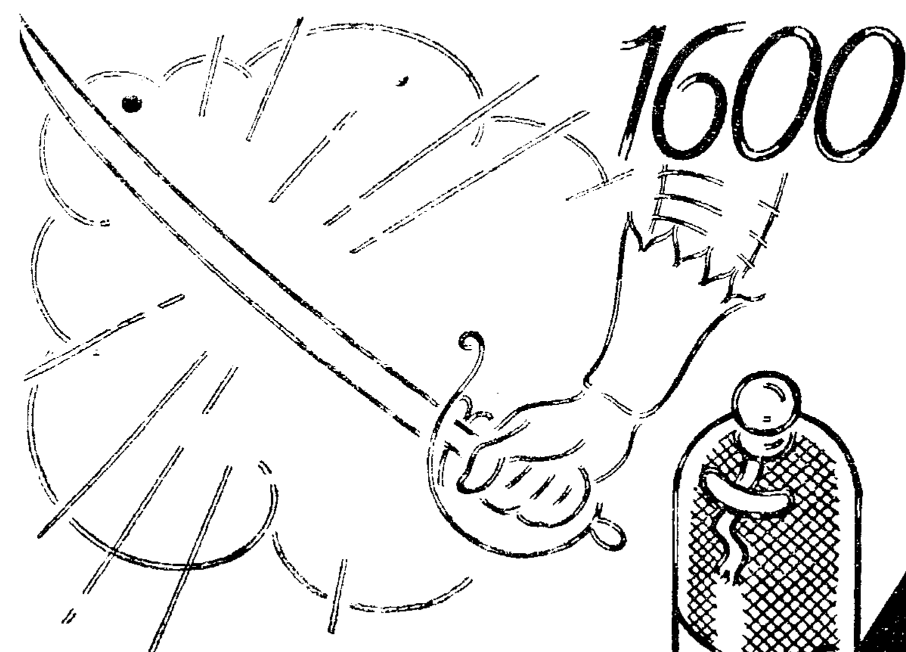
Besluit nú gezond en sterk te worden en weer volop van Uw leven te genieten. Het kán – door Uw levenskracht te vergrooten met Sanatogen.

Bedenk dat meer dan 25000 geneesheeren Sanatogen schriftelijk hebben aanbevolen, als een ideaal versterkend voedsel.

„Een opbouwend proces vindt plaats in de zenuwen na de toediening van Sanatogen."

schreef Prof. Mann te Oxford
als resultaat van zijn nauwgezette onderzoekingen.

SANATOGEN
Het zenuwsterkend voedsel.
Verkrijgbaar in alle Apotheken

1600 - Slag bij Nieuwpoort. Dat weet iedereen. Even bekend is het, dat men op Lucas Bols laat volgen:

BOLS 1575

ELKEN DAG ÉÉN GLAASJE.

De R.K. U.L.O.-School voor meisjes geeft vanaf heden iedere dag gelegenheid tot het aannemen van nieuwe leerlingen.

Er wordt verzocht trouwboekje en pokken briefje mee te brengen.

Sint Antonius Gesticht
PIETERMAAI

Wilt gij dat uw zaak vooruit gaat, adverteer steeds in de Amigoe.

De bruid krijgt een recept van Grootmoeder

„Mijn recept voor een heerlijke kippensoep, mijn liefste? Wel, eerst, de beste kippensoep moet bereid worden met het beste kippenvleesch. „De bouillon moet speciaal fijn zijn — en zeer langzaam gekookt worden, want het is de kippensoep, die de bouillon maakt. „En nu zal ik U een geheimpje vertellen. Ik heb uitgemaakt dat de beste manier om al deze dingen te krijgen, is, Campbell's Kippensoep.

Twee maal zoo fijn als thuis.
(Zie voorschrift.)
Campbell's Soep is twee keer zoo fijn als U ze thuis zoudt kunnen maken. Het is daarvoor noodig, dat U een gelijke hoeveelheid water bij voegt voordat ze opgediend wordt. Dus elk blik Campbell's soep in Uw keuken beteekent twee keer de hoeveelheid soep op tafel.

Campbell's Chicken Soup

WORLD'S LARGEST SELLING SOUPS : 21 KINDS: ASPARAGUS • BEAN • BEEF • BOUILLON • CELERY • CHICKEN WITH RICE • CLAM CHOWDER • CONSOMMÉ • JULIENNE • MOCK TURTLE • MULLIGATAWNY • MUTTON • NOODLE WITH CHICKEN • OXTAIL • PEA • PEPPER POT • PRINTANIER • TOMATO • VEGETABLE • VEGETABLE-BEEF • CREAM OF MUSHROOM

Vreugdenhil's Levensmiddelenbedrijf.

De Ruiterkade 36. Telef. 339.

Gedurende de Kerstweek verkrijgbaar tegen sterk verlaagde prijzen:

Hollandsche Boter a 1 lb. en ½ lb. pakken. Crema tafelmargarine a ½ Kg., ¼ Kg., en ⅛ Kg. Gerookte zalm, gerookte paling en spekbokking, zure en zoute haringen, rolmops, mosselen, rookvleesch, cervelaatworst, blaasham, rolham, blikkenham, gekookte worst, plokworst, procureurspek, boterhamworst, berlinerleverworst, tongenworst, bloedworst, leverkaas, casselerrib, keizersjachtworst, mortadelle.

Appel- en pindaboter, olijven, chow-chow, sweet mosterd pickels, plum pudding, alle soorten soep en mosterdzuren.
Verkades koekjes, royal lunch, soda-crackers, fruit-cakes, enz.
Gerookte Geldersche en Amerikaansche ham.
Gezouten zalm, haring en makreel, zoutvleesch.

Diverse soorten blikgroenten.
Zoete en tafelwijnen.
Versche groenten, aardappelen, druiven, appelen, peren, sinaasappelen, enz.

Jonge volvette Edammer-Gouda-Leidsche Lunch- en Zwitschersche kaas.

Wegens groote drukte zullen de bestellingen in bovengenoemde week des namiddags worden uitgevoerd.

El temple del acero de la hoja permite al asentador Valet renovarle su agudo filo ¡Pruébela!

La máquina con su asentador cuesta mucho menos que una máquina de afeitar y un afilador ordinarios.

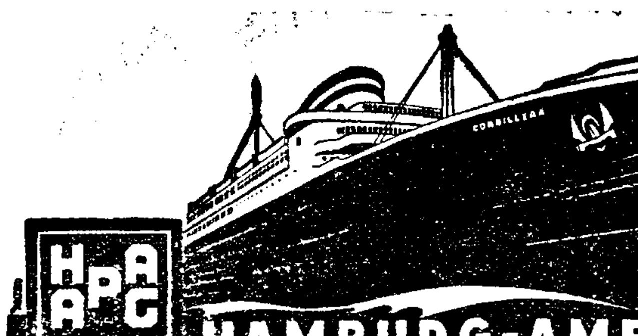
Exija FLIT
MARCA REG. STRADA
USAR IMITACIONES ES INUTIL MALGASTO

St. Martinus-Gesticht.
R.K. Muloschool voor Meisjes.

Gelegenheid tot inschrijven van nieuwe leerlingen voor 1936 vanaf Vrijdag 27 Dec. 's morgens van 8--12 uur.

Men wordt verzocht trouwboekje en pokkenbriefje mee te brengen.

Schoolgeld volgens Gouvernementsregeling.

XIth Olympiad 1936. Berlin. (Germany)

HAPAG HAMBURG-AMERIKA LINIE

Next sailings from CURACAO:

To EUROPE, via Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad and Barbados:

MS. PALATIA"	Dec. 31
MS. „CARIBIA" (12 300 Gross Reg. Tons)	Jan. 11 1936
MS. „PATRICIA"	Jan. 28
MS. „CORDILLERA" (12.300 Gross Reg. Tons)	Febr. 8

To CENTRAL AMERICA (Pto Colombia, Cartagena, Cristobal, Pto. Limon, Pto Limon, Pto. Barrios):

SS. „SESOSTRIS"	Dec. 19
MS. „PATRICIA"	Dec. 24
MS. „CARIBIA" (12.300 Gross Reg. Tons)	Dec. 26
MS. „PHOENICIA".	Jan. 13 1936
MS. „CORDILLERA (12 300 Gross Reg. Tons)	Jan. 23

To MARACAIBO:
SS. „ALEMANIA" in connection with our transatlantic steamers.

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO., Curaçao, Tel. 106.

ARUBA TRADING CO., Aruba.

Een advertentie groot of klein geplaatst in ons blad heeft wel zijn nut, geloof me dat. En ben je daar nog niet zeker van, vraag dat maar aan elke koopman.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ N.V.

Afvaarten van Curaçao:

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Kingston en Pto. Limon:

* SS. „Venezuela"	* Gaat niet naar Kingston.	1 Januari
SS. „Costa Rica"		13 Januari
SS. „Simon Bolivar"		27 Januari

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

MS „Colombia"	2 Januari
SS. „Venezuela"	16 Januari
SS. „Costa Rica"	30 Januari

Naar Port au Prince en New-York:

SS. „Oranje Nassau"	30 December
SS. „Stuyvesant"	20 Januari

Naar Pto Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

SS. „Van Rensselaer"	29 December
SS. „Oranje Nassau"	19 Januari

Naar Pto. Cabello en New York:

SS. „Amazone"	27 December
SS. „Astrea"	3 Januari

Naar La Guaira (direct):

SS. „El Libertador"	25 December
SS. „El Libertador"	8 Januari

Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:

SS. „Baarn"	25 December
SS. „Bodegraven"	15 Januari

Direct naar Liverpool en Rotterdam:

SS. „Boskoop"	14 Januari
SS. „Alkmaar"	1 Februari

Naar Sto. Domingo en N. Haiti:

SS. „Atlas"	3 Januari

Naar Haitiaansche Havens, J remie, P. au Prince en Haiti.

SS. „Midas"	31 December

Naar Maracaibo via Aruba:

SS. „Astrea"	Woensdag	25 December	2 p.m.
SS. „El Libertador"	Vrijdag	27 December	11 a.m.
SS. „El Libertador"	Maandag	30 December	11 a.m.
SS. „Flora"	Donderdag	1 Januari	5 p.m.

Naar Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius en St. Kitts:

SS. „Baralt"	4 Januari

Amigoe di Curaçao.

Kerstmis 1935,

Sonja, het zigeunermeisje.

door COR WOUTERS.

Hollandse Kerstvertelling.

Onder de strakke hemel, met verre, rode horizon, te midden der stilte van mensen, dieren en dingen, rolt de krakende woonwagen der zwervers over de eenzame weg, omzoomd met triestige, bladerloze bomen. De snerpende koude dringt door merg en been in deze winterschemering, en het harte wordt week bij het gezicht van dat ongelukkige nest van ellende dat tussen de staalblauwe hemel en de grauwe aarde voortsukkelt.

De avond is gevallen. In de dorpen zijn de straten verlaten; iedereen vertoeft immers binnenshuis. Gelijk de kale velden en de bomen waarin de vogels niet meer zingen, gelijk de natuur, gehuld in de paarse nevel die nederdaalt wordt de mens met ingetogenheid vervuld; hij doordringt zich van de weldadige warmte die met nieuw leven doortintelt. De zwervers vervolgen hunne lijdensweg, verstoken van alle menselijke liefdadigheid, hulpeloos alleen in de onmetelijke vlakte, van allen onbekend, door het ongeluk heen en weer geslingerd gelijk twee wrakstukken. De woonwagen schommelt verder, getrokken door een kleine ezel, vermoeide afgeleefde dienaar, die het hoofd schudt met een uitdrukking der diepste ellende.

Door de bevroren karresporen zet het voertuig, hortend en stotend zijn weg voort. De gespleten planken slaken lugubere klachten, waarvan de bibberende vogels opschrikken. Achteraan, als maakten zij 't escorte uit ener doodskist, strompelen twee uitgeputte wezens wier klederen ellende en verlatenheid zweten: een grote grijsaard, ineengedoken, verschrompeld door de hoge leeftijd en de schrijnende armoede; een meisje met wonderzachte ogen, vermoeid van het schreien, beiden vormend de verpersoonlijking van de ongelukkige ouderdom die sterft en van de zonloze jeugd die lijdt.

De twee stakkers sukkelen verder in de treurige avond, met verzwaarde schreden, het spoor drukkend van het kleine, ongelukkige dier dat reeds zo lang het nest der stumpers trekt, die onder de venijnige Oostenwind door de armoede opgejaagd, gelijk wandelende joden, dorp na dorp aanleggen om er telkens een beroep te doen op het goed hart der bewoners. Hoe dikwerf wordt hunne bede echter niet afgewezen!

— Sonja, ge zult moeten zingen, wanneer wij daar ginds aangekomen zijn! zegt de oude, terwijl hij naar de klokketoren die aan de horizon opduikt, zijn magere arm uitstrekt waarvan gore lompen afhangen.

— Ja, ik zal gaan zingen! antwoordt het kind zeer zacht. En in haar blik flitst een brandende gelatenheid vol hardnekkige wilskracht.

* * *

Zij is de broodwinning, zij is de kunstenares die zingt en speelt op haar arme mandoline met het doel de aandacht te trekken van hen die alle avonden bij helder licht hun overvloedige maaltijden nemen en in schoone, witte bedden slapen. Sonja moet ongeveer twaalf jaar oud zijn. Heur lokken in wanorde vormen een omlijsting aan haar bleek gezichtje waarop het welgedane leven der gelukkigen een glans van schoonheid zou werpen. Haar zwak lichaampje, met lompen bedekt, zou lenig en bevallig wezen, wanneer het gewicht der zware ellende ervan werd weggenomen. Maar zij is geboren aan de berm van de weg uit een verdorven moeder en een dronken vader die beiden sedert jaren het tijdelijke met het eeuwige verwisseld hebben. De verschrikkelijke wet der erfelijkheid drukt op haar en de Rechtvaardige Voorzienigheid heeft er een bloem van gemaakt, verwelkt alvorens ontloken te zijn.

De oude die haar vergezelt heeft haar voor jaren terug opgeraapt uit de greppel waarin zijn van honger stervende lag uitgestrekt. De armoede heeft deze twee wezens van smarte verbonden die onschuldig daar heengaan, overladen met wee en met droefheid die zij niet verdiend hebben.

Bij de eerste huizen van het dorp blijft de kleine ezel stil staan. Sonja, verkleumd, met paarse gezwollen handen, 't hart overstelpt van weemoed, zingt haar liefste romance, gelijk een arm vogeltje dat, bibberend van koude, de winter tracht te vergeten door vrolijk te kwinkeleren. En voor wie schalt dat gezang? Iedereen sluit zich huiverig binnen zijn warme woning en zet zich neder bij de vlammende haard. Meisjes van haar leeftijd trippelen voorbij, diep in haar warme mantels gewikkeld, het gezichtje blozend van gezondheid, onverschillig in tegenwoordigheid van deze kindersmart. Nauwelijks gaan enkele meewarige blikken naar haar ongeluk. Op het gelaat der gehaaste voorbijgangers leeft slechts de minachtende deernis voor dit verlaten schepseltje dat nog zingt wanneer de triestige Decembernacht nederdaalt. Dan is het de verlatenheid, de eenzaamheid die de arme zwervers omhult. Door de vensterruiten stralen de lichten die kinderhoofdjes beschijnen. Sonja omvat met haar blik die kleine schaduwen die gelukkig zijn en die moeders bezitten om haar lief te hebben. Dat geluk vermoedt zij slechts zonder het te begrijpen, daar zij het nooit gesmaakt heeft.

Even ongelukkig als zijn meesters, doet het stomme dier een klagend gebalk horen. De grijze bedelaar, somber en klagend kijkt Sonja aan:

— Kleine, ga brood halen, wij hebben voor vanavond niets te eten!

Gezeten aan de rand van de sloot, onbeweeglijk in de ellende die hij hardnekkig weet tot de dood toe, hoogst ongerust over de toekomst van het kind dat hij opgenomen heeft, droomt hij van een geluk dat hij zonder twijfel nooit zal smaken, namelijk zijn honger volop te stillen en te slapen zonder koude te hebben.

Verstijfd door de sneeuw, half dood van doorgestane ontberingen, heeft hij niet eens de kracht in de wagen te klimmen.

* * *

In de nacht is Sonja vertrokken. Voor de gesloten deuren is zij voorbijgegaan, zonder te durven kloppen. Haar zwerversinstinct brengt haar voor 't grote huis, dat daarginds op het plein verrijst, terwijl een zacht, getemperd licht door de boogvensters schijnt. Een man is door de opengebleven deur gegleden en nieuwsgierig schrijdt hij onhoorbaar voort. Sonja begeeft zich dieper het kerkgebouw in. Hoge muren verheffen zich, somber en geheimzinnig. In de lucht schommelt een schitterend voorwerp, met een heel kleine, levende ster. Op de plavuizen dansen gelijk kabouters fantastische schaduwen rechts en links heen en weer geworpen. Hij die straks de drempel overschreden heeft, blijft onbeweeglijk staan. In haar kleine hersens, bevolkt met vreemde verwondering, denkt 't kind: Als ik hier eens zong? Misschien zal men naar mij luisteren!

Het zwevende licht schijnt zich met welbehagen en welwillendheid naar haar toe te nijgen en haar te zeggen:

— Zing kleine, zing uw schoonste lied!

Bij de eerste tonen der mandoline, heeft de schaduw aan de ingang zich omgekeerd.

Zij schalt weer haar mooie, volle, harmonieuze altstem, eerst aarzelend, dan gerustgesteld door de kalmte die niets verstoort. De romance trilt langs de grote sombere muren gelijk een kerkgezang en de arme die er zich niet van bewust is, vertelt den Goeden God de geschiedenis van haar leven in het lied dat zij sedert verleden jaar in de straten doet weerklinken:

„Ik ben een lustig vogelijn,
Levend in het groen struweel,
Niet steeds heb ik een beddekijn,
Van mos en veer, zacht als fluweel.
En dikwerf wen de honger kwelt,
Vind ik geen teder, meêlijdene hart,
Dat brood mij reikt of schenkt mij geld,
God waakt, en leidt mijn schreên en stilt
[mijn smart!"

Het instrument siddert nog enkele noten. Dan daalt de stilte weder. Het kind ziet de grote schaduw, die opstaat en nadert. Zij is een beetje bevreesd want dit huis, waarin de sidderende Godslamp hoekige silhouetten werpt, schijnt haar spookachtig toe. Maar zoveel goedheid straalt uit dat licht, dat zij vertrouwen krijgt in dezen zwarten man die als een geest voortschrijdt.

Een zachte stem, weerklinkend als in visioen, murmelt:

— Wat wilt gij, lieve?

En haar hart wordt overstroomd met vrede en vervuld van hoop.

— Mijnheer, ik kom u brood vragen. Ben ik hier bij u thuis?

— Je bent hier bij Onze Lieve Heer!

— Bent U dan Onze Lieve Heer?

— Neen, maar hier woont Hij toch!

— Kan men Hem zien? Waar is hij?

— Daar ginds, dicht bij het lampje!

En de priester wijst haar het altaar aan, gehuld in vage schemersluier.

— Stoor Hem niet, Hij slaapt misschien.

Een goedige glimlach verlicht het gelaat van den eerbiedwaardigen man.

— Kom met mij mede!

Hij neemt haar bij de hand. Het kind volgt gedwee, verwonderend over de zachte stem, haar schitterende ogen gericht op den geheimzinnigen gids die een reus schijnt, naast haar, zo nietig klein. Wanneer zij weer buiten zijn, herinnert de kleine zich dat de oude man daarginder wacht, ellendig, lijdende onder honger en dorst en koude. Met de vinger wijzende naar de woonwagen die zwart afsteekt tegen de witte huizen, zegt zij: „Laten wij hem gaan halen!

* * *

De dienstbode zette grote ogen op die avond toen zij in haar keuken zag binnentreden die grijze, gekromd, met sinistere

blik en weinig geruststellend uiterlijk, want de ellende, bijna evenzeer als het kwaad en de zonde maakt de gezichten weerzinwekkend.

En het was een hele uitstalling van lompen die deze twee wezens ten toon spreidden. Gestreeld door de weldadige warmte van de haard, beefden hun ledematen en hun monden verwijden zich in zenuwachtige geeuwingen.

— Mijn goede mijnheer, klaagde de oude, het schijnt me toe alsof ik droom.

En ondertussen verslonden zij de soep, het verse brood, het sappige vlees en alles wat hun werd voorgezet. Het was een godenmaal voor de stakkers. De priester glimlachte bij die zoete vreugde dier armen en smaakte uit de volheid des harten de zoetheid der liefdadigheid. Bij elke nieuwe dankzegging herhaalde hij:

— Het is de Goede God die jullie dit schenkt.

De oude Lijsbet grommelde zacht aan het oor van haar meester, wiens gezicht bloeide gelijk een bos papavers:

— Wat zult ge er deze nacht mee aanvangen?

— Zij kunnen ginds op een stroozak slapen.

De keukenmeid wilde in een boze bui haar schort afwerpen, maar de zachte en toch gebiedende stem had gesproken, en zij gehoorzaamde aan den eerbiedwaardigen priester gelijk een geslagen hond die al grommende de hand likt van den meester die hem strafte.

Onder de lauwe dekens, bij de brede haard die met al zijn rood gloeiende takken zo weldadig verwarmde gelukkig als in een droom, sliepen de zwervers, ditmaal spottend met de ellende, en glimlachend als in heerlijke visioenen.

Plotseling vervullen hun oren zich met 'n plechtige, ver verwijderde muziek. In de lucht trilt als een siddering van feestvreugde die voorbijtrekt. En de deur die geopend staat, laat bij 't zwakke schijnsel ener lamp, het gezicht van den edelen weldoer zien die zegt:

— Komt!

De oude en het kind staan op.

Zo ook sprak weleer de engel van den Messias tot de vergeten Herders, tot de eenzamen der velden, en nodigde hen uit om den Zoeten Zoon der Maagd te gaan aanschouwen.

De twee verstotelingen volgen den boodschapper der liefdadigheid en gaan heen, gerust en heerlijk verrukt door de droom die onafgebroken voortduurt. De grote deur der kerk, van hetzelfde gebouw, waarin Sonja de vorige avond haar romance zong, doet op hen beiden een regen van lichtsprankels nederdalen en hun lompen worden overstraald met licht van het altaar. De tempel was intussen levend geworden van al de gelovigen die in deze nacht van zoet mysterie hun gebeden stortten. Buiten schenen de duisternissen te weeklagen onder die overstroming van klaarte.

De priester duwt den man en het kind zachtkens voor zich uit:

— Treedt binnen bij den Goeden God, zegt hij, in Zijn Huis zijn de armen steeds welkom!

Klokkengebeier daverde door het luchtruim. Het middernachtelijk uur was geslagen waarop de Heiland was geboren, en de zware metalen stemmen verkondigden de wereld de blijde gebeurtenis.

Slechts een gentleman kan een gentleman begrijpen.

Afgunst is een poging om bij andere mensen het licht uit te blazen.

De Os en de Ezel.

De Os die dik en vet was, zei tot de magere, verstrooide Ezel, die naast hem stond:

— Heb je ooit zoveel vertoon en drukte gezien om een kind dat geboren wordt? Vannacht zie ik er geen kans toe, om een oog dicht te doen. Boven op het dak moeten er jongens zijn die luidkeels zingen om de oren te doen barsten; die herders, in plaats van buiten te blijven en hun beesten te hoeden, vullen de hele stal en staan zo verrukt te staren, alsof ze nog nooit een pasgeboren kind hadden gezien. En het lijkt wel of die oude vader ook al vol aanbidding is, alsof er ik weet niet wat voor wonder gebeurd is, en de moeder, in plaats van te rusten, zoals ze allemaal doen, kan er maar niet toe komen, haar ogen af te houden van haar meesterwerk. Iedere dag en elke nacht zijn er vrouwen, die baren, maar een dergelijk toneel heb ik nog nooit gezien. Zelfs niet al zou het de zoon wezen van den hoofdman van Bethlehem.

— Je zoudt beter doen — antwoordde de Ezel — je adem te gebruiken om dat arme knaapje te verwarmen, in plaats van te morren. Het moet wel iets gewichtigs wezen. Of zie je niet dat het meer licht uitstraalt, dan de lantaarn van dien herder?

— Als ezel ben je geboren en het staat je goed. Wat wil je dan wel dat die schooiers zijn? Als ze deftige mensen waren, zouden ze naar de Zwarte Gans zijn gegaan, zoals alle welgestelde lieden. Als ze hen vandaar hebben weggejaagd, betekent 't, dat ze geen rooie duit bezitten. 't Zijn dolende mensen, vagebonden zonder werk, weggevlucht, wie weet waar vandaan. Was ik heer en meester, dan had ik hen met hoornstoten naar buiten gejaagd.

— Mooie barmhartigheid! — antwoorde de ezel met vochtige ogen. — Een beer zou er nog medelijden mee hebben; hoe kun jij, die altijd zo groot gaat op je wijsheid, zo praten! Kijk dan toch naar het gezicht van die vrouw, hoe zacht, net alsof het verlicht wordt door de weerschijn van haar zoon en door de vreugde van haar hart! Als ik me niet schaamde voor de mensen, zou ik ook knielen.

— De moeder is een mooi, jong ding, dat valt niet tegen te spreken, maar zij moet ook heerszuchtig zijn. Zij heeft de bundel stroo van mij vandaan gehaald, die ik eerst bestemd had voor een ochtendhapje en ze heeft er de helft van de kribbe mee volgestopt om er haar zuigeling op neer te leggen. Vind je dat een mooie daad?

— Wat geeft dat? Van één nacht vasten zul je niet omkomen. Je denkt er alleen maar aan je lichaam vol te proppen en in plaats van een hart zit er zeker een zakje kaf. Ik kan er niet genoeg van krijgen te kijken naar dat knaapje, dat daar ligt en ik heb helemaal geen honger. Op sommige ogenblikken lijkt het me, alsof het ook naar mij kijkt, met die ogen, die gebaad schijnen in licht, en dan voel ik me helemaal trillen binnen mijn harige huid. Ik zeg je en verzeker je dat het niet de eerste de beste is.

— En ik herhaal dat je een ezel bent en als een ezel zult sterven. Toen ik professor was aan de universiteit van Antiochië, ten tijde van Marcus Antonius, de goede ziel, was ik aanwezig bij een bevalling ten huize van een pro-consul en toen heb ik gezien hoe de fijne lui geboren worden. Rondom de moeder was heel de familie, de slaven droegen reukwater aan in zilveren schalen en voor de vrienden was er ook een gastmaal aangericht, waar zij een hele bok opaten, al redenerend met Critolaus en Demetrius, mijn collega's in de philosophie, over de Pithagorische soberheid en over de onsterfelijkheid van de ziel. Wat wil je mij dan wijsmaken, langorige lomperd, die nooit ergens anders geweest bent dan in de huizen van boerenkinkels en van muilezeldrijvers? Je zou toch moeten weten, dat, als er een of andere grote persoon gaat geboren worden, er altijd een teken of wonder in de hemel en op aarde gebeurt en hier zie ik niets wonderbaarlijks of bizonders.

— En die zangen dan, die uit de hemel schijnen neer te dalen?

— Och wat, hemel! Het moeten de kinderen van de herders zijn, die er zich mee vermaken een of andere psalm te galmen, terwijl ze op hun vaders wachten.

— Of het licht dat van het kind komt?

— Ik zie geen ander licht dan van die lantaarn. En je weet dat mijn ogen groot genoeg zijn!

— Of de herders die hier naartoe zijn gesneld, zonder dat iemand ze riep?

— 't Is gewoon volk, dat niets te doen heeft en zich over alles verbaast. Zie je dan niet wat een onnozele gezichten die veehoeders hebben? Kijk eens aan dien kalen oude, die zijn ogen zo wijd openspert alsof hij de Messias zelf in eigen persoon zag en wien de tranen over zijn rimpelig gezicht biggelen? Of die andere, helemaal door de zon verbrand, met z'n stompe neus, die zijn zwarte knuist naar de kribbe uitstrekt alsof hij het kind wil strelen? Je kunt onmiddellijk zien dat het mensen zonder opvoeding zijn, die niet weten wat ze doen.

— Of zou het niet kunnen wezen dat zij meer weten dan wij? Te oordelen naar de wijze waarop ze gekomen zijn, buiten adem en opgetogen, zou ik zeggen van wel.

— Wou je dan soms dat die nachtelijke zwervers op dit uur met een zending komen bij deze arme lieden? Ik wilde me juist neerleggen om rustig een dutje te doen, maar deze indringers dwingen me wakker te blijven.

— En ik, beste Os, zou mijn plaats niet willen afstaan, voor alle bomen en al het gerst van de wereld. Ik heb het nu eenmaal in mijn hoofd gezet, dat deze knaap van zich zal laten spreken, en wie weet, of men in de toekomst op de koop toe van ons zal spreken.

— Volgens mij heeft het vasten je brein vertroebeld. Twee arme mensen, die men in de herberg niet gewild heeft, hebben hier een onderdak gezocht, omdat de vrouw op 't onverwacht door de weeën overvallen werd, tot ons ongemak. En jij begint maar te fantaseren over grootheid en beroemdheid, bent zo ezelachtig om te dromen dat je met je overeindstaande ezelsoren binnen zult dringen in de tempel der geschiedenis! 't Gaat om heel iets anders. Weet je dan dat ik in m'n tijd alle wetenschappen bestudeerd heb, die men in de school van Athene onderrichtte en alle boeken gelezen heb die er in de Alexandrijnse bibliotheek te vinden waren en je ziet met hoeveel vrucht. De goden, jaloers op mijn kennis, hebben me gedoemd om voor os te spelen en te gehoorzamen aan de prikstok van onzen vermaledeiden meester. Als ik nu al geen hoop koester om het tot de roem te brengen na zoveel vermoeiende studies, zou jij die dan willen bereiken? En zou je dan willen eisen, dat ik ontroerd werd, omdat een verstotene, die geen duit bezit, is komen bevallen in onze stal?

— Let wel, vriend, dat het niet nodig is, op de schijn af te gaan. Je bent een professor naar je beweert, en toch lijk je een os, zonder meer. En beroemdheid bereikt men niet alleen door boekenwijsheid.

— Dat ontbrak er alleen nog maar aan, dat een ezel me de les komt lezen! Aan mij, die de woorden beluisterd heb van al de meest beroemde peripatetici van onze tijd en ook de onderrichtingen van de epicuristen, die waarlijk niet te verwerpen zijn. Indien er dezer dagen een wonderbaarlijk kind moest geboren worden, zou ik 't eerder dan alle anderen weten, daar ik niet voor niets de orakels der sibyllen uit mijn hoofd geleerd heb.

— En heb je daar niets over gevonden?

— Zeker heb ik er iets over gevonden. Een Messias moet stellig geboren worden en misschien zal hij binnen kort verschijnen. Maar 't moet volgens de geschriften, een zoon zijn van een koning en hij moet als heer over alle rijken heersen. Lijkt 't jou nu mogelijk, dat hij in een stal geboren wordt en uit deze zwervers, waarvan men niet weet, wie ze zijn? Deze kindse grijsaard, die de vader zijn moet of de grootvader, heeft, dunkt me, weinig van een vorst, zelfs niet van een die incognito is. Hij doet me eerder denken aan een werkloze, die langs de wegen doolt om wat werk te vinden.

— Het zal wel wezen, zoals je 't zegt. Ik ben een arme onwetende en heb de scholen niet ijverig afgelopen en weet evenmin waaruit die bewuste philosophie bestaat, waar jij je hoofd mee hebt gevuld. Maar het is een feit, dat ik me een ander wezen voel op dit ogenblik en overgeplaatst in een andere wereld. Op een keer toen de meester trouwde, liet een schelmachtig slaafje mij met geweld een kan wijn drinken en toen was het alsof honderd duivels mijn lichaam binnengedrongen. Nu ook lijkt het me, alsof ik door geesten bezeten ben en me anders voel dan gewoonlijk, doch de dronkenschap van deze nacht is iets heel aparts.

Ik voel me zeer blij zonder te weten waarom, mijn ogen zien alles helderder en mooier en in plaats van bloed, is het net alsof er een vuur van vreugde en verzadiging door mijn aderen vloeit, die ik niet zou kunnen verklaren. Ik heb de indruk alsof er van dit ogenblik af een nieuw leven voor mij en voor de hele wereld gaat beginnen en ik weet niet wat ik wel zou willen doen om altijd bij dit kind en bij die moeder te willen blijven.

— Als Pythagoras de waarheid spreekt, moet je in een ander leven een van die dwaze praatjesmakers geweest zijn, die de mensen dichters noemen. Er zijn sommige begeesterden, als je 't nog niet wist, die zich verbeelden de stemmen van geesten te horen en die in staat zijn een halfgod te herkennen, zelfs in een zuigeling die in vodden gewikkeld is. Maar ik ben zeker van mijn zaak, m'n beste ezel, en als ik geen bewijzen en tegenbewijzen heb, geloof ik niet aan wonderbaarlijke geboorten. Als je vergissingen begaat, des te erger voor jou, veel plezier er mee. Je zult zien, hoe je meesters je morgenochtend dergelijke fabels uit je hoofd zullen zetten. Je zult de stokslagen wel voelen! Wat anders dan een nieuw leven!

— Maar ben je dan heus blind? Zie je dan niet, dat het licht steeds sterker wordt en 't lijkt of de stal in brand staat?

— Nu zie ik het waarlijk ook, MAAR HET GENEESMIDDEL LIGT VOOR DE HAND. IK SLUIT ALLEBEI MIJN OGEN STIJF DICHT en strek me behagelijk uit in dit hoekje om te zien of ik de slaap te pakken kan krijgen En als jij er zin in hebt deze indringer met je adem te verwarmen, ga dan je gang maar; volgens mijn oordeel is het verspilde adem.

GOEDE NACHT, EZEL!

GIOVANNI PAPINI.

BOEKEN-NIEUWS.

Een openhartig boek.

Dezer dagen verscheen bij de Mij „Fidelitas" Amsterdam C. „De moderne wereld en het huwelijk" door Prof. Benoit Lavaud O.P., geautoriseerde vertaling uit het Frans door J. Wijdeveld—Perenboom.

Als eerste in een nieuwe serie „Moralia", werken op het gebied der praktische zedekunde, verscheen dit boek van den Freiburger (Zw.) hoogleraar Lavaud, dat de vrucht is van door hem over het behandelde onderwerp gehouden lezingen in Genève en Freiburg. De schrijver behandelt alle vragen van echtelijk en geslachtelijk leven, van huwelijkstrouw, scheiding, kindertal-beperking, Oginoïsme enz.

Het lijvige werk omvat drie gedeelten. Het eerste is meer algemeen en theoretisch van inhoud, en stelt tegenover de verwording in de Russisch-communistische zedeleer en in verschillende ultramoderne huwelijksopvattingen de christelijke volgens de kerkleer, zoals Augustinus haar reeds formuleerde volgens de drie grote goederen: het kind, de huwelijkstrouw, het Sacrament. Het tweede gedeelte geeft hiervan de toepassing. Naar aanleiding van het kind worden geboortebeperking, vruchtdoding, sterelisatie behandeld; naar aanleiding der huwelijkstrouw de echtelijke liefde en de emancipatie der vrouw; naar aanleiding van 't Sacrament de kwesties der scheiding en ontbinding. Het derde gedeelte behandelt, aan de hand der encycliek „Casti connubii" van paus Pius XI de kerkelijke geloofshouding, die de echtelieden tegenover het huwelijk moeten aannemen. Aan het slot staan een belangwekkende uiteenzetting van de natuurrechtelijke opvattingen van het huwelijk volgens de leer van het Thomisme, en bijlagen, die ieder interesseren zullen. Opvallend is de bekendheid die deze buitenlander toont voor de arbeid van den Nederlandsen arts Dr. Smulders, die, goed katholiek, een voorstander is van het Ogoïsme.

Ingetogenheid, zonder pruderie, geven aan het boek een geheel eigen cachet. De auteur laat geen onderwerp onbesproken. Valse kiesheid is hem vreemd. Wat gezegd moet worden, wordt gezegd, zonder rekening te houden met kleingeestigen, die netelige vraagstukken door onverstandig zwijgen of voorbijgaan willen „oplossen". De onverbloemde taal doet geen ogenblik zijn wijding verliezen.

Prijs: ingenaaid slechts ƒ 2.90, gebonden ƒ 3.90.

Verkrijgbaar ook bij de Boekhandel St. Augustinus, St. Thomas College.

Historia.

Wij ontvingen van Kemink en Zoon te Utrecht, de uitgevers van „Historia", maandschrift voor geschiedenis, aflevering 8 en 9, dat weer verlucht met talrijke originele foto's een steentje bijdraagt aan de completering van een prachtige geschiedenis-jaargang. Verschillende belangrijke artikelen van de hand van Mr. Nijland, J. de Jong, Mr. Schretlen, Mr. v. Beusekom, Fred Dentz e.a. geven wederom een interessante kijk op de geschiedenis van voor eeuwen terug, korte schetsen, die meestal onbekend, in dit maandschrift zo bijzonder naar voren komen.

Een abonnement kost ƒ 6.— per jaar.

„Dogters, die tot agten slaapen,
„En veel door de vensters gaapen,
„En lang voor de spiegel staan,
„Laaten 't Huyswerck ongedaen!"

Satyre en humor.

De ooievaar.

De lezer, die denkt, dat hij een pikante geschiedenis zal horen, komt bedrogen uit. En ook volgt er geen pleidooi voor een hoger geboortecijfer.

Wat wij aanbieden is een aardig knipsel uit de „Deutsche Tageszeitung" in Herrmannstandt in Siebenburgen.

Siebenburgen? — Ja, juist, lezer, dat behoort tot Roemenië. Maar men spreekt er Duits. Roemeens verstaat men er niet eens. Behalve dan enkele uit Boekarest geïmporteerde ambtenaren.

Er kwam een vogel gevlogen. Het was een ooievaar. En het dier landde na een gelukkige vlucht in een Roemeens taalmoeras, waar de ambtenaren zeer nauwlettend toezien op politieke en culturele ongerechtigheden. Bij de landing, aldus verklaart de „Deutsche Tageszeitung" in Herrmannstadt, waren slechts kinderen aanwezig. Een paar straatjongens. Het dier bleek een wondje aan het been te hebben. Het kon niet meer vliegen. De jongens namen het dier nu gevangen en brachten het zegevierend naar huis.

Daar kwam een apotheker uit de buurt voorbij. Het was een academisch gevormd man. Een man van ontwikkeling, die de wereld had gezien. Een man van beschaving Een knappe kop. Wellicht, om zijn vrouw een genoegen te doen, kocht hij den jongens de ooievaar af: een ooievaar brengt immers geluk. Maar hoe groot was zijn verbazing, toen hij, thuis gekomen, ontdekte, dat het dier aan de linkerpoot een ring droeg. Geen trouwring, maar een ring met geheimzinnige tekens. Een ring met een getal. En met het opschrift: „Vogelwacht Rossitten (Duitsland): dringend verzoek deze ring terug te zenden."

Vooral dat laatste kwam de geleerde apotheker buitengewoon verdacht voor. Gelukkig, dat hij zoveel Duits kon. Hij ging dadelijk naar den burgemeester, die tevens plaatsvervangend Officier van Justitie is en lichtte hem over zijn vondst in. De beide heren waren het er dadelijk over eens, dat deze ooievaar zich aan hoogverraad had schuldig gemaakt. Deze ooievaar was een koeriersooievaar. Hij had een geheime zending. En de burgemeester-plaatsvervangend Officier van Justitie gaf de gendarmerie last de ooievaar te arresteren. In naam der Roemeense wet werd de ooievaar gevangen genomen. In een cel werd de ooievaar ondergebracht. Onder burgemeester had de wet er eens over nagelezen en was er beter dan iemand anders van op de hoogte, hoe met spionnen en vreemde koeriers moet worden gehandeld. De deur werd, zoals voorgeschreven is, tweemaal gegrendeld. Ontsnappen was op deze wijze uitgesloten. Toen werd de leiding van de politieke politie van het arrondissement gewaarschuwd, die zich met het voorlopig onderzoek belastte. Intussen werd het parket uitgenodigd, de instructie te openen.

Roemënie heeft ook kwieke journalisten. Een groot blad is de „Universul", hetwelk door het gehele land wordt gelezen. Dit blad heeft overal zijn berichtgevers. Zoals van zelf spreekt, bracht nu de „Universul" een interessant politiek telegram over deze staatsgevaarlijke, maar gelukkig ingerekende ooievaar. „Een ooievaar als koerier uit Duitsland gevangen genomen", luidde het pakkende opschrift. En er werd al hulde aan den burgemeester gebracht.

De „Deutsche Tageszeitung" te Herrmannstadt eindigt zijn artikel met de vraag, of de Roemeense ambtenaren nu inderdaad zo onnozel zijn, dat zij niet eens weten, wat hun in Duitsland ieder kind zou kunnen vertellen en wat in het buitenland ieder ontwikkeld mens weet: dat de vogelwacht „Rossitten" een natuurwetenschappelijk instituut is, hetwelk zich met het onderzoek betreffende het trekken der vogels bezig houdt; een vogelstation, waar jaarlijks duizenden trekvogels van een ring worden voorzien die, met opgaaf van plaats en tijd, bij de aankomst van de vogel per postpakketje terug dient te worden gestuurd.

Ontwikkeling der dingen.

Verlovingstijd: hij spreekt. Zij hoort toe.

Wittebroodsweken: zij spreekt. Hij hoort toe.

Iets later: Beiden spreken en de buren horen toe.

Een waarschuwend voorbeeld.

„Wie van jullie," vroeg de leraar, „kan mij een voorbeeld opnoemen dat de zonden der ouders op de kinderen verhaald worden?"

„Ik," riep Jan, „als onze vaders ons helpen bij ons huiswerk."

Schots!

Een Schots echtpaar was met vacantie en ging ergens een restaurant binnen om het middagmaal te gebruiken. Om te beginnen bestelden ze twee biefstukjes (één half biefstukje in tweeën). De man viel dadelijk op zijn portie aan, maar de vrouw bleef geruime tijd stil zitten en maakte geen aanstalten om te gaan eten. De kellner, die dacht, dat er iets niet in orde was met het eten, ging naar haar toe en vroeg, of het vlees niet gaar genoeg was.

„O, het is best hoor!" zei de vrouw. „Maar ik moet even wachten, tot mijn man klaar is, dan kan ik zijn gebit krijgen!"

1 2 3 4

Copyright P. I. B. Box 6 Copenhagen

ADAMSON HEEFT EEN KERSTBOOM GEKOCHT.

Moeder en Kind.

Stalin bij zijn moeder.

Men herinnert zich, dat in de eerste vijftien jaar van de Russische Sovjetrepubliek het communisme, onstuimig in zijn storm tegen goddelijke en menselijke instellingen, ook de kinders tegen de ouders opzette. Zelfs werden in de kolchozen de pioniers-knapen geprezen, die hun moeder aanklaagden, omdat ze van het door haar zelf bewerkte veld wat in beslag genomen graan had weggehaald, om de honger harer kinderen te stillen. En hoe het op de volstrekt godsdienstloze school toeging weet men uit de verhalen van de in het moderne Rusland bereisde communiste Hélène Ankersmit. De Tribune heeft in de eerste jaren van haar bestaan ook in ons land de opstandige pionierszeden trachten aan te kweken bij de leden der C.P.H. totdat dezen zich keerden tegen dit al te ver gerezen verzet in de opvoeding.

Ook in Rusland zelf is eindelijk een wending gekomen in de anti-natuurlijke opvoedingsmethoden. Nadat de benden zwervende kinderen, niet zelden geboren uit de vrije liefde en door hun ouders verlaten, zijn gelikwideerd in tuchtschoscholen en kinderkolonies, heeft de opperste Sovjetraad ingezien, dat de radicalisering van het huisgezin zo niet langer kon voortgaan. En in de scholen en de kranten wordt nu een campagne gevormd voor... het oude gebod uit de Bijbel: „Eert uw vader en uw moeder."

Mede om aan deze campagne een voorbeeld te geven, wordt in de Sovjetpers bijzonder gewag gemaakt van het bezoek, dezer dagen door Stalin, den roden Czaar van Rusland, gebracht aan zijn oude moeder die in Tiflis woont. Bij deze gelegenheid heeft een redacteur van het officiële Sovjetpersbureau Tass een bezoek gebracht aan deze oude vrouw, die zich niet zoals haar zoon achter een schuilnaam verbergt. Zij heet nog steeds heel eenvoudig Catherina Georgiewna Dschugaschwill.

Het huisje, waar de moeder van Stalin woont, is weliswaar klein, maar toch heel gezellig. De kamers zijn helder en vriendelijk, doch zeer bescheiden gemeubileerd. In de voorkamer hangt — verplicht — het grote portret van Lenin aan de muur. Een ouderwetse ronde tafel, een vaas met verse bloemen, een gemakkelijk rustbed en enige stoelen vormen het gehele meubilair van het vertrek. Op de divan zit een hoog eenvoudig geklede vijf-en-zeventig-jarige oude vrouw, de echtgenote van den schoenmaker Dschugaschwill en de moeder van Stalin. Terwijl een glimlach over haar rimpelig gelaat ligt, vertelt het oude vrouwtje hoe buitengewoon blij zij was, dat zij haar zoon, haar „Soso" zoals zij hem **steeds** vertrouwelijk noemt, weer eens had gezien. Nadat haar jongen urenlang met haar gesproken had over het grijs verleden, had hij met zijn kameraden een bezoek gebracht aan het dorp, waar zij de voornaamste typische bezienswaardigheden bezichtigden. Catharina Georgiewna vertelde ook van haar beide andere jongens, die reeds zo vroeg gestorven waren. Vertrouwelijk deelde zij mede, hoe zij en haar thans overleden man geen moeite geschroomd hadden om den begaafden Jozef, die vooruit wilde komen in de wereld, in de gelegenheid te stellen om te kunnen studeren.

Haar ideaal zou zijn geweest, haar „Soso" een maal als priester aan het altaar te zien. Met ontroering in haar stem deelde zij mede, dat deze hartewens tenslotte niet in vervulling was gegaan, omdat haar kind wegens deelname aan revolutionnaire woelingen uit het Grieks-Orthodoxe Priesterseminarie van Tiflis was weggejaagd, hetgeen aanleiding had gegeven tot heftige conflicten tussen vader en zoon. Bange dagen had het oude vrouwtje doorgebracht, toen haar kind gevangen werd genomen en in ballingschap werd weggevoerd. Voor haar was hij altijd zo goed en vriendelijk geweest.

Vanzelf dringt zich de gedachte naar voren, dat Stalin en de andere Sovjetautoriteiten, die thans aan zijn zijde arbeiden, beter hadden gedaan om de achting voor de ouders in de harten der jeugdige Russen niet te vermoorden. Dan ware het niet nodig geweest, thans op de eerste bladzijde van alle kranten met grote letters het feit te vermelden, dat een kind een bezoek brengt aan zijn moeder. Reeds bijna 20 jaar heeft de Sovjetregering niets anders gedaan dan het Christelijk huisgezin trachten te vernietigen, verwijdering en echtscheiding te brengen tussen de ouders, terwijl de kinderen reeds van jongsaf aan meesten toebehoren aan de Staat en zodoende vervreemd werden van het huisgezin, waaruit alle liefde en eerbied voor de ouders verdwenen was. Nu de tucht onder de Rode Revolutionnairen hersteld moet worden, wil men het middel zoeken in het herstel van kinderlijke eerbied voor het ouderlijk gezag. Thans wil men de fouten, die men in het leven beging, weer goedmaken, maar niet uit morele overwegingen of godsdienstige overtuiging, maar omdat de bittere ervaring zulks nodig maakt.

En in Tiflis bidt een oud en krom gewerkte schoenmakersvrouw nog iedere dag voor de bekering van haar zoon, die een afvallige werd, een misgelopen priester, een fel godloochenaar en vervolger van de Kerk.

GEMENGD NIEUWS.

DE REUZENSPIEGEL.

Voor de Mount-Wilson Telescoop.

Voor de Mount-Wilson sterrenwacht in Pasadena in Zuid-Californië werd in het vorig jaar glasblok gegoten van 5 meter middellijn, waaruit een holle spiegel voor de grootste telescoop der wereld moet worden vervaardigd.

Een dergelijke grote spiegel werd gewenst om van de sterren, waar men de kijker op zal richten, zo veel mogelijk licht te kunnen opvangen.

Het gieten van deze reuzenspiegel is een technisch probleem op zichzelf geweest. Als materiaal heeft men een boorsilicaatglas gebruikt, dat bij temperatuursverandering slechts 1/4 van de uitzetting van het gewone glas vertoont. Grote moeilijkheden moesten overwonnen worden om het vormen van luchtbelletjes in het glas te voorkomen.

Een grote ruimte moest bovendien worden vervaardigd om de afkoeling van het blok zeer gelijkmatig te laten geschieden. Men verwachtte dat hiervoor ongeveer anderhalf jaar nodig zou zijn.

De afkoeling is thans zover voortgeschreden, dat men met het slijpen van de spiegel kan beginnen.

De ruimte, waarin het glasblok zo lang bewaard werd, moest door een machine op een bepaalde tempatuur en vochtigheidsgraad gehouden worden.

Dit laatste is nodig omdat bij het slijpen een grote vochtigheid van de lucht nodig is. Men verwacht, dat de thans in bewerking zijnde spiegel aan de verwachtingen zal beantwoorden en bespreekt reeds de mogelijkheden voor het gieten van een nog groter glasblok. De vooruitgang in de astronomie, evenals in vele wetenschappen, wordt geheel door technische vragen beheerst, voor welker oplossing kapitalen nodig zijn, die men thans zelfs in Amerika moeilijk kan vinden.

Het Alphabet.

Dr. Georg Lamsa, ethnoloog van grote internationale vermaardheid, die zijn wetenschappelijke onderzoekingen verricht in samenwerking met het bekende Smithsonian Institution te Washington, bericht thans, dat hij de oplossing heeft gevonden van een duizende jaren oud raadsel heeft gevonden, het probleem van de oorsprong van ons alphabet.

Lamsa kwam bij zijn navorsingen allereerst tot het wel enigszins verrassende resultaat, dat de oude Grieken er niet het minste vermoeden van hadden waar hun alphabet vandaan kwam; en ten slotte ontdekte hij, dat het oorspronkelijke, het oer-alphabet, in het verre verleden van de prae-historische tijd door de volken van het Nabije Oosten gevormd moet zijn. De Aarameese taal, die zich omstreeks het jaar 900 voor Christus in het dal van de Euphraat verbreidde, leverde hem de sleutel; aan de hand van dit idioom wist Lamsa vast te stellen, dat het oudste alphabet, welks vormen tot op heden ongewijzigd zijn blijven voortbestaan, eigenlijk een beeldschrift was, waarvoor de dingen van het dagelijkse leven de basis leverden.

Bijna elke letter van dit alphabet had een bepaalde betekenis, van de A, die de Godheid voorstelde, tot de Y, het beeld van de menselijke hand. Kenmerkend en van grote betekenis acht Lamsa 't feit, dat de eerste drie letters, God, huis en kameel, betekenden: religie, woonplaats en verkeer.

Hieronder volgt dr. Lamsa's beeldalphabet, dat de meeste van de 22 Arameese symbolen omvat:

A — Alep of Alpo betekent os, het machtigste dier van Assyrië en daarom als godheid vereerd.

B — Bet betekent huis; de vorm van de letter doet nog altijd denken aan de platte grond van een oud-semietisch huis.

C — Camla betekent kameel; de bult is nog te bespeuren.

D — Dalet betekent delta; vooral in het Griekse alphabet nog duidelijk.

H — Hawta betekent val; heeft volkomen de vorm van de in die tijd gebruikte vossenvallen.

I — Iena betekent oog.

K — Kap is de gebalde vuist; nog bestaat er enige gelijkenis.

L — Lama betekent kin; de vorm is duidelijk te herkennen.

M — Maya betekent water; men lette op de golfvorm in dit teken.

N — Nargo is bijl, beeld van twee houwelen, het een naar boven, het ander naar beneden gericht.

O — Oozna betekent olie- of parfumhouder; een verzegelde vaas.

P — Pey of Poma is de mond; de kin is in de staart van de P nog bewaard gebleven.

R — Resha is het hoofd, met inbegrip van de hals.

S — Sahra is de maan.

T — Taraa betekent deur, misschien van tent.

TH — Tera betekent vogel.

Y — De menselijke hand met gespreide vingers.

Oorsprong en betekenis van den naam Curaçao.

6.

Nog meer bekoorlijkheid en betovering ging eruit van de mening, dat de naam Curaçao een andere weergave is van het Portugese woord CURAÇAO, dat genezing betekent.

In het jaar 1883 schreef de Curaçaose dokter **David R. Capriles** een **brochure getiteld: Het krankzinnigengesticht en de armenverzorging op Curaçao.** Daarin staat: „Curaçao is de gezondste plaats voor onvermogenden in de geheele wereld (pag. 11) en iets verder (pag. 12) Daarom kan en moet men dit eiland nogmaals doen worden wat het geweest is, en wel een der gezegendste toevluchtsoorden voor het herstel der gezondheid en het wederom de **ware Portugeesche oorsprong van zijn naam waardig maken,** dat is een ware **isla das Curazaos** of eiland der genezing, vooral nu, met het oog op de doorgraving der landengte van Panama en de schitterende toekomst welke voor ons eiland in het verschiet ligt."

Dr. J. A. Portengen, officier van gezondheid alhier op de oude Kortenaer 1904—05, schreef in **Het Nederlansche Zeewezen** 5e Jg. No. 17 1906:

„De oorsprong van de naam Curaçao komt mij voor in verband met de natuurlijke gesteldheid van dit eiland en in tegenstelling met de veelvuldig voorkomende malaria aan de tegenoverliggende lage kusten van Venezuela, het envoudigst voor van Curazao — plaats waar men geneest, overeenkomstig de beteekenis van Restaurazao — plaats waar zich restaureert."

Verder willen we nog noemen de bekende **Dr. Hendrik P. N. Muller,** oud consul-generaal van de Oranje Vrijstaat, die in 1902 Curaçao bezocht. Van hem verscheen in 1905 een zeer interessant boek„**Door het land van Columbus**".

Op bladz. 421 schreef hij dat: dat Curaçao een voor de gezondheid der Europeanen uitstekend klimaat" heeft. „Inderdaad", zo zegt hij verder, „beteekent het woord **Curaçao** in het portugees genezing."

Twee jaren later handhaafde Dr. Muller, wel wat koppig, deze mening **alsof** er geen hoger beroep mogelijk was tegenover een andere mening in **Neerlandia** het orgaan van het A.N.V.

In het Februari-nummer van 1907 p. 42 schreef hij:

„Met betrekking tot de mededeeling van bladz. 17 van het laatste (Januari) nummer van **Neerlandia,** dat er in het Portugeesch woorden bestaan, die wel gelijken op Curaçao, b.v. **Coraçao,** deel ik U mede, dat het woord eenvoudig Portugeesch is en beduidt: **genezing.**

Ten slotte nog een andere voorstander van de Portugese betekenis van de naam Curaçao.

Eind 1899 en meermalen daarna vertoefde in onze haven het Duitse opleidingschip **„Stosch".** De scheepsdokter, Dr. Augustin Krämer stuurde geregeld zijn wetenschappelijke reisverhalen op aan het bekende geïllustreerde Duitse tijdschrift **Globus.**

In Bd. XC No. 19 van 22 Nov. 1906 verscheen zijn beschrijving van Curaçao en daarin schrijft hij zonder nadere bewijzen de volgende conclusie neer:

„**zoodat, volgens mijn meening,** het woord **Curaçao eigenlijk hetzelfde** is als het Portugeesche woord, wat in het Spaansch **Corazon** = **hart** is. Want dat het een **Portugeesch** woord is, daarover kan toch zeker geen twijfel bestaan, evenzoomin als het oostelijk gelegen naburige eiland **Bonaire** = **goede lucht** in het Spaansch eigenlijk **Buenos Aires** zou moeten heeten, wanneer die naam niet reeds bestond. **Simons** haalt zelfs een verklaring aan, volgens welke het woord uit het. Spaansch **Cura-hasado** = **gebraden** pastoor zou ontstaan zijn, ter herinnering aan de kannibaalsche Caraïben. In ieder geval zijn de oude schrijfwijzen **Quiraçao,** (Spaansche ontde,kker) **Corossol, Cerossol, Curossol** enz. en het Engelsche **Curaçoa** valsch en de nu gebruikelijke schrijfwijze (Curaçao) schijnt wel de eenig juiste te zijn."

Gaarne wil ik toegeven, dat het woord Curaçao veel klankovereenkomst toont met de beide samengetrokken Spaanse woorden Cura-azado of met de twee Portugese woorden van Coraçao of Curaçao, maar dit is bloot toeval, zoals bij de woorden cas (papiaments) en kaas (Hollands).

De bewering dat Curaçao van Spaanse of Portugese oorsprong zijn zou, zou alleen waarde hebben, wanneer bewezen was, dat Spaanse of Portugese ontdekkingsreizigers deze naam aan het eiland zouden gegeven hebben.

De oorsprong der naam Curaçao is dus niet taalkundig op te lossen, maar historisch.

Reeds lang voordat een Portugees of Spanjaard hier voet aan wal zette, had ons eiland zijn tegenwoordige naam.

Als ik me dus schaar onder de voorstanders van de mening, dat de oorsprong en betekenis van de naam van ons eiland **Caraïbisch** is, wil ik dit toch doen onder enig voorbehoud.

Toen Columbus en latere Spaanse en Portugese zeevaarders Amerika ontdekten, verkeerden ze in de stellige mening, dat het nieuw ontdekte land, het**zelfde, of liever een voortzetting** was van dat, wat men gevonden had, toen men van Spanje uit, naar het verre Oosten gevaren was.

Zij noemden het dus evenals het Oosten **India** en de oorspronkelijke bewoners Indios. (Holl. Indianen).

Naar mate men de Indianen beter leerde kennen, onderscheidde men onder hen verschillende groepen en de twee voornaamste hoofdgroepen van de Antillen, en Centraal Amerika waren de **Caraiben** en **Arowakken.**

We zouden nu de kwestie die ons thans bezig houdt voorlopig even aldus willen formuleren; dat de **naam van ons eiland beslist zeker van Indiaanse oorsprong is.**

Of die Indianen Caraiben waren, zullen we daarna zien.

De twee personen, die de Indiaanse oorsprong van de naam Curaçao verdedigd en bewezen hebben, waren Pater V. Zwijsen, toendertijd direct. van het St. Thomascollege en de Heer Jan Hamelberg, toen wonende te Maarsen (Utrecht).

Beiden deden dat op hetzelfde tijdstip en geheel onafhankelijk van elkaar.

V. Zwijsen (Jan. nummer 1907 **Neerlandia** orgaan van het A.N.V.) schreef van uit Curaçao dato **16 Nov. 1906.**

„Voor de zooveelste maal is in de Curaçaosche pers de vraag opgeworpen, of Curaçao een Portugeesche of Caraibische benaming is.

„Veroorloof mij een poging tot beantwoording dier vraag.

„Mijne overtuiging is, dat het een Caraibische benaming is. Ziehier op welke gronden mijne meening steunt.

„Vooreerst op de getuigenis van **Gonzalo Fernandez de Oviedo** 10). Deze „Spaansche geschiedschrijver werd geboren te Madrid in 1478. Hij werd „benoemd tot veëdor (opzichter) van de goudsmelterijen op het Vaste „Land en kwam naar Amerika in 1513. Hij keerde naar Spanje terug in „1515 om aan de koning van Spanje verslag te geven omtrent de toestand „der Indiën, die hij in alle richtingen had doorkruist. Daarenboven legde „hij zijn bevindingen neer in tal van werken. O.a. schreef hij: **Islas y Tierra „firme del mar Oceano — Historia natural de las Indias — Historia de „las Indias — Historia de las cosas sucedidas en las Indias —** alsmede „**Historia natural y general de las Indias.**

„Welnu in dit laatste werk vinden we de volgende getuigenis: Lib. XX.. „Meer naar het Westen van het eiland der Aves, bevindt zicht het „eiland „**Boynari**", meer nog naar het Westen bevindt zich een ander, „dat „**Corozante**" heet; meer nog naar het Westen ligt het eiland „**Aruba**" „geheeten. Deze namen worden door vele nieuwere cosmographen in som„mige **brieven** 11) anders geschreven...

„Het eiland dat in den brief (op de kaart H.) genoemd wordt Coro„zante, noemen de Indianen Curazao en de admiraal die het ontdekte, „liet het zijn naam behouden.

„In dit getuigenis, zo vervolgt Pater Zwijsen, blijken vooral twee „zaken:

„Vooreerst, dat de twistvraag over de naam Curaçao, niet van van„daag of gisteren is, dewijl Oviedo aldus schreef in het eerste vierendeel „**der XVIe eeuw.** Maar ook vooral blijkt er zonneklaar uit, dat Portu„geesche invloed op de benaming zoo goed als onmogelijk is. Niet Ojeda „gaf bij de ontdekking aan het eiland een naam, maar hij nam de naam „over van de Indianen, die tot dan met geen enkele Europeaan in aan„raking waren.

„Een tweede getuigenis, — zoo er na de aanhaling van Oviedo nog „noodig is — aldus vervolgt Zw. is dat van **Bartholomé de las Casas** (12) „die reeds in 1502 op deze zeeën rondzwalkte en in Santo Domingo voet „aan wal zette.

„Ook deze later zoo befaamde man schreef een boek: **Historia general „de las Indias.**

„Daarin zegt hij o.a. Lib. II cap. II. sprekend van de eilanden der Reu„zen: „Dat moet geweest zijn het eiland, hetwelk de Indiërs **Curaçao** „noemen, de **voorlaatste smalle strook** (13).

„Maar, zo zegt P. Zw. zeer terecht, „als de Indianen in den tijd van Las „Casas, het eiland al Curaçao noemden, dan blijkt daaruit ten duidelijk„ste, dat Portugeesche invloed aan de benaming geheel vreemd is."

In diezelfde tijd (eind 1906) schreef **J. Hamelberg** voor het **Tijdschrift van het Kon. Aardrijkskundig Genootschap** afl. 1 Dl. XXIV een recensie op het reeds eerder genoemde artikel van Dr. Augustin Krämer in het tijdschrift „Globus".

Voor zover het op onze stof betrekking heeft, luidt het oordeel van Hamelberg als volgt: (bld. 110)).

„Met de door Dr. Aug. Krämer aangenomen (Spaansch-Portugeesche) „afleiding van de namen der eilanden Curaçao en Bonaire, kan ik mij „**niet** vereenigen.

„Er zit iets verleidelijks in, om de naam Curaçao te houden voor een „verbastering van het Spaansche **Corazon** hart: een naam die ten volle „op het eiland van toepassing zou zijn geweest, als liggende tusschen de „het eerst gekoloniseerde streken in de nieuwe wereld; de groote antil„len en de noordkust van Zuid-Amerika.

„Doch het dient niet te vergeten, dat die kolonisatie uitging van Span„jaarden en dat deze de naam van het eiland zouden hebben verbasterd „of zulke verbastering zouden hebben overgenomen (— immers spreken „zij zelf in hunne eerste berichten van het eiland **Curaçao** —) en daarbij „eene Portugeesche verbastering terwijl Portugeezen in deze streken „nooit eenig bezit hebben gehad en het verkeer tusschen de groote „Antillen en Zuid-Amerika in den beginne uitsluitend door **Spaansche** „schepen plaats, is zeer onwaarschijnlijk te achten. Men vindt ook in „geen enkel werk vermeld — (zooals het geval is met zooveel andere „W.I. eilanden) — dat de Spanjaarden een naam aan het eiland hebben „gegeven; en dat die naam onder zooveel verschillende vormen voor„komt (Quiraçao, Corossol, Cerossol enz.) in een tijd, toen de Spaan„sche taal aan weinig West-Indiëvaarders onbekend was, schijnt er wel „op te duiden, dat men hier niet met een oorspronkelijk Spaansch woord „heeft te doen.

„Aannemelijker, zoo vervolgt de Hr. H. komt het mij dan ook voor, „dat de naam van het eiland werd **overgenomen van de Indianen,** die „**er woonden.**

10). Oviedo maakte in 't geheel 12 reizen naar Amerika. Ook is hij nog enige tijd Gouverneur van Cartagena geweest.

11). **brieven,** het Spaanse woord „**cartas**" heeft hier zeker de betekenis van **mappa** = landkaart.

12). **Bartholomé de las Casas,** 1474—1566, geboren in Spanje kwam hij in 1502 op San Domingo. In 1510 werd hij daar priester gewijd en trad in 1523 in de orde der Dominicanen. Later werd hij bisschop van Chiapa in Mexico. Hij maakte 7 reizen naar Spanje.

In de jaren 1556—1561 schreef hij zijn **Historia General de las Indias.** Hij was toen 78—83 jaar oud.

13). „**De voorlaatste smalle strook**". Las Casas schreef „la penultima luenga", wat betekent de „voorlaatste lettergreep lang."

„Luenga" betekent niet smal in het oud-Spaans en bovendien noemt Las Casas zelfs ons eiland „casi redonda" „bijna rond" en zou dus met zichzelf in tegenspraak zijn.

wordt vervolgd.

Feuilleton.

De Vermoorde vermoord

Detectiveroman door S. A. Steeman.

10)

„Zulk een voorstel neem ik niet aan", sprak Wens beslist; „ik ben gewoon alléén te werken." Hij deed enige stappen op de gang, opende een deur en trad de kamer binnen... van den kleinen Jacques; hij onderzocht eerst de laden, maar vond niets verdachts; toen opende hij weer het pakje dat hij onder de arm hield, nam het boek eruit en keerde zich om: de vriendin van Mevr. Rouvet stond tegen de muur bij de deur.

— „Gij zijt een egoïst", zei ze plots.

— „U zegt?..."

— „Ik vind het egoïstisch van u altijd alleen te willen handelen!..."

— „Dat is misschien wel de beste methode!... „De reizen van Gulliver" zeide hij en toonde haar het boek. „Ik vond het in de tuin alvorens hier binnen te komen... een der geliefkoosde boeken van den kleine!..."

— „De reizen van Gulliver?" zeide ze verbaasd en, kwam wat naderbij om zichzelf ervan te overtuigen dat dit wel de titel was van het boek. „Daags vóór zijn dood vroeg de kleine aan zijn moeder hem dit boek te willen schenken!..."

— „Dus heeft iemand hem dit boek gegeven na die samenspraak met zijn moeder; dezelfde dag nog, of 's anderendaags," meende Wens.

— „'s Anderendaags? ?"..."

— „Waarschijnlijk!... Het boek is nog splinternieuw zoals u ziet. De regen heeft het een beetje bevuild, maar het is slechts tot de helft opengesneden."

Hij keek haar vlak in de ogen en hernam:

— „Waren al de gasten tegenwoordig toen Jacques dit boek aan zijn moeder vroeg?..."

— „Ik geloof... ja; allemaal waren ze er bij, en zelfs..."

Wens bleef haar aankijken en bemerkte dat ze nu opeens ontstelde en reeds veel minder lust voelde om de politie te helpen.

— „Gij wildet mij zeggen dat zelfs iemand aan het kind dit boek beloofde", zei hij. „Ik zou graag de naam weten van dien persoon."

— „Waarom", vroeg ze. „Hecht u daar groot belang aan?..."

— „Dat is voor mij van overwegend belang," antwoordde hij. „Wilt u me die naam noemen?"

— „Waarom niet!... Daar is toch niets aan gelegen", zei ze. „Max Hartog beloofde het kind dit boek te zullen kopen... Ik vermoedde echter niet, dat hij zijn belofte zó spoedig zou volbracht hebben en daarom juist was ik zó verwonderd dit boek nu weeds in uw handen te zien."

— „Dank u", zei Vorobëitchik. Hij pakte het boek weer zorgvuldig in en stak het terug onder zijn arm.

— „Hebt u vannacht gerucht gehoord?" vroeg hij nog.

— „'t Is te zeggen," antwoordde ze. „Ik heb een kreet gehoord die van onder de trap scheen te komen. Deze morgen vernam ik dat die kreet geslaakt was door de gezelschapsjuffrouw, toen ze „haar" inbreker achtervolgde!"...

— „Als het tenminste een inbreker geweest is", merkte Wens op.

— „Ja, dat is het juist!" zei Muriel en lachte.

— „Indien u wilt," zei Vorobëitchik, kunt u me gemakkelijk een grote dienst bewijzen.

— „U kapituleert!" lachte ze weer; „wat moet ik doen?"...

— „Naar de tweede verdieping gaan in de kamer van Clem. Bijl en daar wachten tot ik bij u kom."

— „Is dat alles?" vroeg Muriel, min of meer ontgoocheld.

— „Dat is alles... en veel!" sprak Wens.

Aan de trap bleef ze nog een ogenblik aarzelend staan.

— „Ik zou niet graag daar verrast worden", zei ze.

— „Niet bang zijn!" hernam hij, luister eens..."

Van het parterrre klonk verward stemgerucht.

— „Mej. Bijl is beneden. Ik meen dat ze aan het redetwisten is met haar verloofde en ze zal nog niet zó gauw naar haar kamer komen.

Ik blijf in het trapportaal en zodra ze bovenkomt, roep ik u..."

Muriel trippelde lichtjes de trappen op... even later hoorde Wens een deur dichtslaan. Hij ging recht naar de slaapkamer van Mevr. Rouvet, kwam aanstonds terug en ging toen bij Muriel Necchi.

— „Wat doet ge toch vreemd!" zei ze toen hij binnenkwam „ik vraag me af waarom ge mij hier hebt doen komen... Mistrouwt ge me, en hebt ge me willen verhinderen tegenwoordig te zijn bij een of andere belangrijke vaststelling?..."

— „Neen!" zei Vorobëichik; „hebt u niets gehoord?"

— „Ja", antwoordde ze en kleurde hevig... „Ik begrijp het nu; ge hebt mijn gehoor op de proef willen stellen; ik heb duidelijk gehoord dat ge iets op de grond gooide!..."

— „Des te beter", beaambde hij; „ik heb mezelve op de grond gegooid!..."

— „Oh!... en waarom?"...

— „Raad eens!?" en hij lachte.

Hij liet haar niet antwoorden en trok haar haastig mee: „Er komt iemand!" fluisterde hij. In de gang, op de eerste verdieping, liepen ze Max Hartog tegen het lijf.

— „Ik zocht naar u!" riep Hartog, zonder duidelijk te maken wie van de twee hij bedoelde; en toen wendde hij zich tot den detectieve.

— „Hebt u iets gevonden?"

— „Heel veel!" antwoordde Wens kort, en meteen ging hij terug naar de kamer van Mevr. Rouvet.

— „En vergeet maar niet dat ik u nog eens graag wou spreken", riep hij nog tot Max. Toen ging hij de kamer in en begon zonder dralen in alle hoeken en kanten te zoeken en te speuren; hij nam de schilderijen en foto's weg en ontdekte aldus het brandkoffertje van Mevrouw Rouvet... Had de inbreker het hier op gemunt gehad?... Kon wel!... Hij bekeek het goed, maar liet het op z'n plaats, ging naar het telefoontoestel en vroeg verbinding met het kabinet van den rechter van instructie Bure.

— „Allo!... Mijnheer Bure?... Hier: Wens!... Op de villa!... Kunt u me Surdiac sturen? (Surdiac was 'n specialist voor brandkoffers-zaken.) Ja!... Goed... Ik wacht hier!"

Het bureel van Mr. Bure was zonnig verlicht; uit de papierbundels die M. Hielet heen en weer gooide en doorsnuffelde, stegen nu en dan kleine stofwolkjes die wriemelden in de zon. De telefoonbel rinkelde en Bure luisterde: „Allo... Ja... Ha-ha!... Waar zijt ge?... Nu aanstonds?..." De deur ging open: het was dokter Mental, die er zeer opgewonden uitzag.

'n Ogenblik!" riep Bure in de telefoon; 'n paar minuutjes, Wens!"...

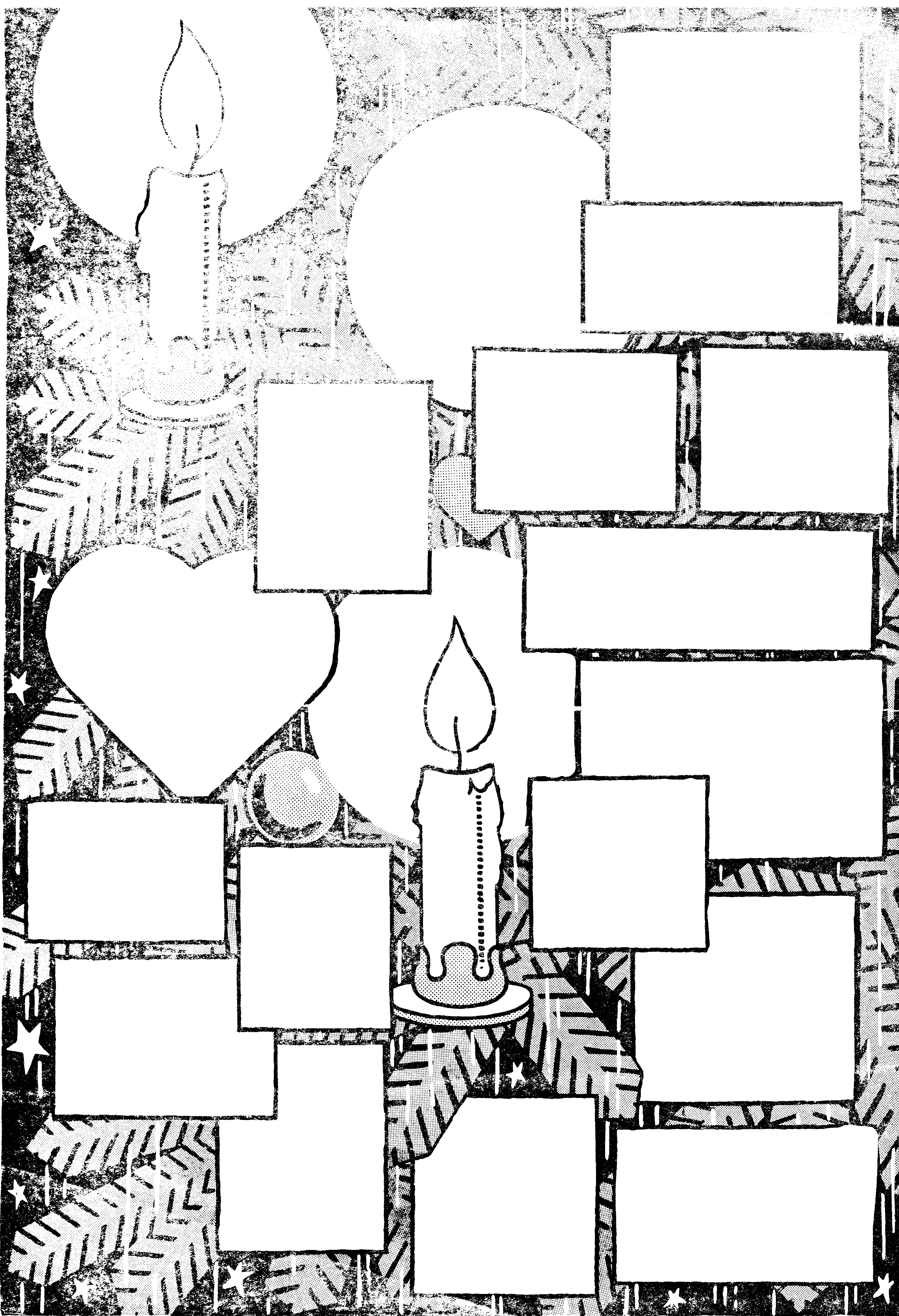
— „Uw besluit dokter?" sprak hij tot Mental.

— „Daar is geen kop aan te krijgen," antwoordde deze. „De lijkschouwing heeft uitgemaakt dat ik gelijk had toen ik eergisteren weigerde 'n definitief oordeel te geven. Er waren tekenen die lieten vermoeden dat de dood van de kleine niet het gevolg kon zijn van een wurging..."

— „Wat?..."

— „Ik had de klederen van het kind onderzocht en in één der zakken dit gevonden..." en hij toonde twee eivormige suikerbolletjes. „Zó heb ik er vier gevonden", ging hij voort, „en ik heb er twee van laten ontleden: ze bevatten alle aconitine, en de kleine is gestorven na daarvan gegeten te hebben. Versta me goed: het kind werd vergiftigd omstreeks 5 uur van de namiddag en daarna, nadat de dood reeds 'n half uur was ingetreden... opgehangen!... Men zou dus wel moeten zeggen dat het kind tweemaal vermoord werd!..."

wordt vervolgd.

Adverteer steeds in de Amigoe di Curaçao.